

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

VIII. évfolyam, 255. szám.
CLUJ, 1939. Szeptember 27.

Szerda

A francia sajtó szerint:

A Szovjet újabb állásfoglalása a pánszlávizmus feltámadását jelenti

Angol-francia-crosz megbeszélések - A balkáni helyzet tisztulásának lehetősége - Moszkva és Szófia légmegállapodást kötnek - Elkészült a módosított semlegességi törvény szövege - Angol felfogás szerint Mussolini békejavaslata még tárgyalási alapul sem szolgálhat - Német vád, angol és francia cáfolat Belgium és Hollandia semlegességével kapcsolatban

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség a következőket közli: A DNB német távirati iroda azzal vádolja Franciaországot és Angliát, hogy terveket szőttek Hollandia és Belgium semlegessége ellen és hogy csak ürügyet keresnek a két állam ellen. A Havas iroda hangsúlyozza, hogy semmi ok sincs kételkedni Franciaország és Anglia álláspontját illetően e két állam semlegességének szigorú tiszteletbentartására vonatkozólag, nem úgy, mint Németország szándéka tekintetében. Elsősorban azért, mert Németország volt az, amely az 1914. évben keresztültört Belgiumon és másodsorban azért, mert az említett két állam semlegessége tekintetében az a német Führer nyújtott biztosítékot, akinek jóhiszeműségét teljes egészében legalább is kétségbe lehet vonni.

CSAK REÁ KELL NÉZNI A TÉRKÉPRE...

(BERLIN.) (DNB) A német sajtó a lengyelországi helyzetről kiadott legutóbbi főhadiszállási jelentéssel foglalkozva méltatja annak jelentőségét. A Völkischer Beobachter azt írja, hogy ami eddig csak körvonalakban mutatkozott, az most a maga valóságában bontakozik ki a világ előtt. A német haditervet most már mindenki ismerheti és megállapíthatja, vajjon megfelelt-e a várakozásnak. Lehet, hogy lesznek olyanok, akik lekicsinyléssel szeretnék nyilatkozni, de el kell hallgatniuk, ha a térképre néznek. A német hadvezetőség eleve olyan tervet dolgozott ki, hogy az ellenfél akarva, nem akarva, ahhoz volt kénytelen alkalmazkodni.

Hasonlóképpen irnak a többi lapok is.

FRANCIA-OROSZ MEG-BESZÉLÉSEK

(PÁRIS.) (Havas.) Suritz párisi szovjet nagykövet tegnap délelőtt felkereste Ribes külügyi államtitkárt és vele hosszabb megbeszélést folytatott. A megbeszélésekről nem adtak ki jelentést. Beavatottak tudni vélik, hogy Suritz az orosz megszállásról adott felvilágosítást Daladier helyettesének.

LITVÁNIA LESZEREL

(KAUNAS.) (DNB) A litván kormány tegnap rendeletben elbocsátotta néhány behívott korosztályát. Indokolásképpen közölte, hogy erre az intézkedésre az szolgáltatott okot,

hogy az egykori lengyel-litván határt az orosz és a német haderők szállották meg és így nincs szükség akkora védelmi haderőre.

A GÖRÖG SAJTÓ A BALKÁNI KIBONTAKOZÁSRÓL

(ATHÉN.) (Havas.) Itália és Görögország között, mint tudvalevő, baráti szerződés jött létre, amely egyszerre véget vetett annak az aggodalomnak, amely a görög népből az albán megszállás óta élt. A görög sajtó nagy meglepődéssel veszi tudomásul, hogy az olasz kormány nem csak a görög-

A varsói orosz követségi tisztviselők sorsa

(MOSZKVA.) (Tass.) Az orosz kormány tuszként visszatartotta a moszkvai lengyel követség tisztikarát, mert attól tart, hogy a varsói szovjet követség tisztviselőivel valamilyen bal-eset történhetett. Említettekről ugyanis minden kérdésközlés és hivatalos uton történt tudakozódás ellenére sem érkezett semminemű jelentés. Gróf Schullenburg moszkvai német nagykövet, mint a szovjet fővárosában élő diplomaták doyenje, megkísérelte az intervenciót, de sikertelenül. A szovjet kormány ugyanis ragaszkodik határozatához mindaddig, amíg Varsó sorsa el nem dől és megállapítani nem lehet, hogy ottani nagykövetségének tisztviselői életben vannak-e.

SVÉD LAP A VARSÓI HELYZETRŐL

(STOCKHOLM.) (DNB) A Stockholm Tidningen volt varsói tudósítója, aki a legutóbbi napokban hagyhatta csak el a lengyel fővárost, hosszú cikkben számol be az ottani állapotokról. Többek között azt írja, hogy

Varsóban a polgári lakosságot már teljesen előkészítették a közelharcokra. Kioktatták őket, hogy hogyan kell kézigranátokkal és benzinnel töltött palackokkal a tankok ellen harcolni. A lakosságnak — írja a lap — általában tudomása sincs arról, hogy a fővárost körülzáró német katonai gyűrűn kívül mi történt és azt sem tudja, hogy a nyugati hadszíntéren ugyiszólván mozdulatlanul néznek farkasszemmel az ellenfelek. Ennek ellenére is bámulatraméltó az az elszántság, amellyel ez az egyetlen lengyel sziget a tulerő ellen védekezik.

albán határról, de a Dodekanesz szigetcsoportról is visszavonta fölőszámú haderőt és azt hangoztatja, hogy Mussolini miniszterelnök ezirányú intézkedése

lehetővé teszi a balkáni helyzet gyors és kedvező kibontakozását. Nagy elismeréssel adózik annak a diplomáciai tevékenységnek is, amelyet Metaxas kormányfő és külügyminiszter az olasz-görög baráti szerződés megkötése érdekében kifejtett és megjegyzi, hogy ezzel nem csak megnyugvást teremtett az országban, hanem lehetővé tette a semlegesség legszigorubb betartását is, ami Görögország legelsőrendűbb feladata a jelenlegi súlyos időkben.

BOLGÁR-OROSZ LÉGI MEG-ÁLLAPODÁS VAN KÉSZÜLŐ-BEN

(SZÓFIA.) (Havas.) Amint bolgár hivatalos körök jelzik, Bogieff ezredes vezetésével küldöttség indul Moszkvába abból a célból, hogy a bolgár-orosz légiforgalom helyreállításának módzatairól tárgyaljon. Ezeket a tárgyalásokat siker esetén egy bolgár-orosz légi megállapodás is követi, amely biztosítani fogja Szófia és Moszkva között az állandó légiforgalmat. Arról is szó van, hogy újabb bolgár-orosz kereskedelmi szerződést kössenek, amely fokozná a két ország közötti összeköttetést. Erre Moszkvában egyre nagyobb súlyt helyeznek.

FELHÍVÁS A SAAR-VIDÉKRŐL MENEKÜLTEKHEZ

(BERLIN.) (DNB) A német kormány felhívja a Saar-vidékről menekült német lakosságot, hogy új tartózkodási helyét azonnal közölje az illetékes hatóságokkal abból a célból, hogy értesíthessék a kérdezősködő hozzátartozókat. Arra is felszólítja a menekülteket, hogy pontosan adják meg foglalkozásukat, hogy álláshoz tudják őket juttatni arra az időre is, amíg vissza nem térhetnek lakóhelyeikre. Végül közli a kormány, hogy megkezdődik a lengyel hadifoglyok munkára való kiadása. E célból elsősorban is a mezőgazdasági munkálatok elvégzésére adnak ki foglyokat és csak másodsorban jöhetnek számításba ipari üzemek. Ezek azonban hadiüzemek nem lehetnek. Berlinből közlik azt is, hogy a megszállott lengyel területek lakosságának élete kezd felöltöni a mindennapiság képét. A bankok élénk forgalmat bonyolítanak le és nagy számban jelentkeznek betétesek is.

NÉMET-OROSZ KATONAI DISZSZEMLE BRESZTLI-TOVSZKKBAN

(MOSZKVA.) (Tass.) A német megszálló csapatok ünnepélyes keretek között adták át helyüket a bevónuló orosz haderőknek. Ebből az alkalomból katonai diszszemle volt mindkét részen a legmagasabb német és orosz tisztiek előtt. A moszkvai lapok megjegyzik, hogy a bresztlitovszki átadás ünnepélyessége is igazolja, hogy Berlin és a szovjet között teljes az összhang, mert a demarkációs vonalak elfoglalása a legbarátságosabb együttműködés jegyében zajlik le. Ez a leg-

jobb cáfolata azoknak a híreknek, amelyek surlódási felületeket szeretnének feltüntetni Oroszország és a Harmadik Birodalom között.

ITALIA NEM PIHEN

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó még mindig Mussolini miniszterelnök legutóbbi beszédével foglalkozik és hangsúlyozza, hogy a Duce nagyon komolyan veszi azon kijelentését, hogy nem szűnik meg a béke érdekében fáradozni. Ezt igazolja a Giennale d'Italia szerint az is, hogy legutóbb Mohamed Ali egyiptomi trónörökös és a kairói olasz követ között folyt le bizalmas tárgyalás, ami azt jelenti, hogy Róma soha nem tapasztalt diplomáciai tevékenységet fejt ki a háborus gondolat lemérséklése érdekében.

Állást foglal Itália az amerikai semlegességi törvény körül támadt zavaros helyzetben is. A fasiszta kormány felfogását e téren a Tribuna cikke tükrözi a leghivebben vissza, amikor így ír:

— A semlegességi törvény megváltoztatását célzó törvénytervezet már a bizottság előtt fekszik és az holnap terjeszti azt a kongresszus elé. Hogy mi következik, nehéz lenne megjósolni. A helyes azonban mindenesetre az lenne, hogy ha az USA: 1. teljes pártatlanságot tanúsítana a hadviselőekkel szemben, 2. teljesen szolidárisan járna el a többi semlegesekkel együtt. Az a mód azonban — folytatja a lap — ahogy Rooseveltnél elnök a semlegességet elképzeli, aggodalomra késztet, mert az elnök az amerikai hajókat kiszolgáltatja a buvárhajóknak az amerikai hadiipar érdekében, ami előbb-utóbb konfliktushoz vezet.

Hasonlóképpen irnak a többi olasz lapok is.

NYUGALOM CSEH- ÉS MORVA-ORSZÁGBAN

(AMSZTERDAM.) (DNB.) A Niue Rotterdamische Courant Prágában járt munkatársa közli, hogy beutazta az egész protektorátusi területet, ahol hirtelen sincs a nyugtalanságnak és senkisémet tud arról, hogy bizonyos városokban uccai harcok lettek volna. A terület lakossága nyugodt, mert a kormány a lehetőség szerint gondoskodik az ellátásról és a szociális rendelkezések is biztosítják a nyugalmat.

NEM VÁLTOZIK JAPÁN KÜLPOLITIKÁJA

(MOSZKVA.) (Tass.) Az Izvesztija és a Pravda közlik, hogy Japán külpolitikája semmiben sem fog eltérni az Abe miniszterelnök által megszabott iránytól, mert Namura, jelenlegi külügyminiszter is kettős célt követ és pedig

1. minél gyorsabban likvidálni a kínai helyzetet és 2. távoltartani az országot az európai ügyektől.

A két vezető orosz lap cikkét azért találják figyelemreméltónak, mert ezek után biztosra veszik, hogy Tokió és Moszkva között rövid időn belül újabb szerződés jön létre, amely bizonyos mértékben szabad kezdet ad Japánnak a Menyei Birodalommal szemben.

A HÁBORUS KONJUNKTURA KÖRVONALAI

(MONTEVIDEO.) (United Press.) Az Uruguay-i sajtó hosszú cikkekben fog-

lalkozik az európai háború várható következményeivel és megjegyzi, hogy azok gazdaságilag mindenképpen az USA-nak kedveznek.

— Brazília és Chile — írja az egyik lap — már is komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy Németországnak adott mozdony és egyéb gépanyag megrendeléseiket töröljék és azokat az Egyesült Államoknak adják át. Argentínának viszont Franciaországban vannak kivitelre váró rendelései, amelyek bizonyára szintén az USA-ba vándorolnak. Legalább is erre vall az a nagy igyekezet, amelyet a Buenos Airesben tárgyaló északamerikai kereskedelmi delegáció kifejt. Ime — fejezi be cikkét a lap — az újabb háború konjunktúrájának körvonalai már is kezdenek kibontakozni.

MACEK DR. LÁTOGATÁSAI

(BELGRÁD.) (Avala.) Macek dr. helyettes miniszterelnök tegnap vizsgáta a bolgár, lengyel, magyar és török követeknek múlt heti vizitjeiket és a követekkel hosszabb megbeszélést folytatott.

JAPÁN NAGYSZABÁSÚ TERVE

(MOSZKVA.) (Tass.) A szovjet sajtó részletesen foglalkozik a most megindult nagyszabású japán offenzívával és megjegyzi, hogy Tokió terve a Kanton-vasutvonal elfoglalása, hogy ezzel Csang-Kai-Sek kormányát teljesen elvágja a keleti partvidéktől. Az is valószínű, hogy a japán kormány még jobban megszigorítja a kínai partvidék blokádját.

LÉGITÁMADÁS A ZEPPELIN-MŰVEK ELLEN

(BERN.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a svájci határon megerősítik azokat a híreket, amelyek szerint vasárnap este 9 óra után légitámadás történt a friedrichshafeni Zeppelin-művek ellen. A bombák robbanása valamint a német légharó ágyúk tüzelése áthallatott svájci területre is. A svájci hadsereg vezérkarának közleménye szerint vasárnap idegen repülőgépek, amely a Rajna felől jött Schatthausen kanton fölött svájci területre tévedt. A gép motorjának zugása tisztán hallható volt. Vizsgálat indult meg annak megállapítása érdekében, hogy a svájci terület semlegességét nem sértette meg idegen állam repülőgépe.

A GERMÁNSÁG ÉS A SZLÁVSÁG ÚJ ELŐRETÖRÉSE

(PÁRIS.) (Rador.) A hétfőn reggel megjelent francia lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a körülménynek, hogy a Szovjetunió újlag megjelent Európában, ami egyben a pánszlávizmus új előretörését jelenti. Ez maga után vonhatja a Földközi-tengeri és a Balkán kérdéseinek új megvilágítását. A francia lapok hangsúlyozzák, hogy a Szovjet európai megjelenése következtében az egész világ a germánizmus és a szlávtság új harcának kibontakozását várhatja, különösen akkor, ha ennek a két irányzatnak érdekel összejöttnek a Földközi-tengeren és a Balkánon.

ELSÜLYESZTETTEK EGY ANGOL HAJÓT

(DUBLIN.) (Rador.) A Hazelside angol kereskedelmi hajót német tengeralattjáró elsüllyesztette. A hajó 22 főből álló személyzetét a közeli halászbárkák mentették meg.

ELKÉSZÜLT A MÓDOSÍTOTT SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY ÚJ SZÖVEGE

(WASHINGTON.) (Rador.) Pittmann szenátor, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke vasárnap este értekezletre hívta össze azt a nyolc demokráta szenátort, akik Pittmannnak személyes hívei és akik egyben az amerikai semlegességi törvénynek a fegyverszállítási tilalomra vonatkozó szakasza megváltoztatását helyeslik. Pittmann elnök és a 8 szenátor megszövegezte az Északamerikai Egyesült Államok semlegességi törvényének megváltoztatására vonatkozó javaslatot és elkészítette az embargue felfüggesztésére vonatkozó indítvány végleges szövegét. A módosító javaslatot hétfőn bemutatják a szenátus külügyi bizottságának, amely illetékes és jogosult azt

letárgyalni és végleges jellegű döntést hozni. Pittmann szenátor javaslata többek között megszünteti a szállítási tilalmat a fegyverekre vonatkozólag. Bevezeti a Cash and carry — fizessd és vidd — rendszert és egyben megszigorítja a semlegességi törvény büntető rendelkezéseit azokra az esetekre, amikor valaki a módosított törvény ellen követ el kihágást, egyben pedig rendezi a hadviselő felek részére nyújtható kereskedelmi hitelek kérdését is. Amerikai körökben biztosra veszik, hogy a módosító javaslatnak ez a pontja nagy vitát és ellenzést fog kiváltani, mert a jelenleg érvényben levő törvény lehetőséget nyújt arra, hogy Amerika rendes keretek között is rövid lejáratú kereskedelmi hiteleket nyújthasson, míg a módosítás szövege ezt a lehetőséget lényegesen csökkenti és megszigorított feltételekhez köti.

FRANCIA JELENTÉS

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás hétfőn a következő hivatalos jelentést adta ki. Helyi jellegű kisebb támadások történtek elfoglalt állásaink ellen, amelyeket visszavertünk. Az ellenséges tüzérség Zweibrückentől délkeletre levő szakaszon fejtett ki kisebb tevékenységet.

A NÉMET FŐHADISZÁLLÁS KÖZLI

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német

URANIA MOZGO

Amunkanélkülök

RITZ-fivérek világhírű amerikai komikusok szenzációs vígjátéka.

RENKIVÜLI DUPLA MŰSOR!

Az álarcos kém

Szenzációs kalandorfilm. Fősz.: DICK FORAN

Angol felfogás Mussolini beszédéről

(LONDON.) (Rador.) Az angol politikai körökben az a felfogás uralkodik, hogy a Mussolini részéről megszövegezett javaslatok nem szolgálhatnak alapul arra, hogy Európában a béke helyreálljon. Ennek a felfogásnak egyes angol lapok kifejezést is adnak a Duce legutóbbi beszédének ismertetésével kapcsolatban. Az a tény, hogy Lengyel országot teljesen elfoglalták, még nem jelentheti azt, hogy Anglia és Franciaország megkezdhetné a béke megkötésére vonatkozó tárgyalásokat. A Daily Herald nagy elismeréssel méltatja Mussolini kivánságát, amellyel az európai békét helyreállítani kívánja, de egyben kijelenti azt is, hogy nem lehet szó olyan békéről, amelynek az alapja a németeknek keleten elért győzelme. Ez tisztességtelen békét jelentené, mert új háború csiráját ültetné el. Éppen ezért Mussolini jelenlegi javaslatait Anglia nem fogadhatja el még tárgyalási alapul sem.

MIRŐL TÁRGYALT MAISKY ÉS HALIFAX?

(LONDON.) (Rador.) A Havas távirati iroda jelentése szerint lord Halifax külügyminiszter és Maisky szovjet nagykövet tegnap tanácskozása közel egy óra hosszat tartott. A tanácskozáson részletesen megvitaták a jelenlegi helyzetet. A Daily Mail szerint Maisky megígérte Halifax angol külügyminiszternek, hogy azonnal érintkezésbe lép Németországgal és rövid időn belül ismertetni fogja az angol külügyminiszterrel egy a Németország, mint a Szovjet jövő megatartását. A lap ezután annak a lehetőségét boncolgatja, hogy a moszkvai kormány milyen magatartást fog tanúsítani a még felmerülő különböző kérdésekkel kapcsolatban. Németországgal szemben és arra a megállapításra jut, hogy a szovjet csapatoknak Lengyelországba való bevonulása bizonyos mértékben a demokrácia megmentését is célozta.

VARSÓ ELSZÁNTAN VÉDEKEZIK

(VARSÓ.) (Rador.) Varsó védőségének parancsnoka a következő hivatalos jelentést adta ki szeptember 24-én este 11 órakor: „Varsó és Modlin erőssége a német nehéz tüzérség állandó bombázása alatt van. Varsóban nincs már ép ház és olyan, amelynél nem volna halálos áldozata a bombázásnak. A legtöbb épület, de különösen a középületek valóságos romok. A tüzérségi bom-

távirati iroda a német főhadiszállás követező hivatalos jelentését közli: „A német és az orosz csapatok az előre megállapított keretek között rendszeresen és nyugodt légkörben folytatják a kijelölt demarkációs vonal környékén berendezkedésüket. A német légi haderő több ízben sikeresen bombázta Varsó fontosabb katonai pontjait.

A nyugati hadszíntéren egyes helyeken a tüzérségi tevékenységről érkezik jelentés és mindkét részről kölcsönös felderítő szolgálatról is. A légi harcok során 8 francia repülőgépet lelőttünk. Egy német tengeralattjáró megsemmisített egy ellenséges torpedórombolót.

VOLT KÖZTÁRSASÁGI KATONÁK HAZATÉRÉSE

(MADRID.) (Rador.) A Santa Maria hajóval 150 volt köztársasági katona érkezett vissza Franciaországból, akik a köztársasági kormányzat bukásakor francia területre menekültek. Ezek önként, minden kényszer nélkül tértek vissza Spanyolországba. Azonnal koncentrációs táborba szállították őket, amíg a hivatalos vizsgálat meg nem állapítja, hogy a spanyol polgárháború idején milyen magatartást tanúsítottak. Tekintettel arra, hogy a katonák mind legénységi állományúak, valószínűnek látszik, hogy rövid időn belül valamennyiüket és szabadon bocsátják s visszatérhetnek eredeti lakóhelyükre.

LÉGI HARC A NYUGATI HADSZÍNTÉREN

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség repülésügyi szerkesztője a következő jelentésben számol be a francia-német hadszíntéren lefolytatott légügyi műveletekről:

„Az a légi ütközet, amely tegnap délután folyt le a nyugati hadszíntéren a német állások fölött, sikert jelentett a francia haderő részére. Ennek a harcnak folyamán nemcsak beigazolást nyert a francia vadászpilóták kiváló minősége, gyorsasága és ereje, hanem a bombavető gépek kiválósága is, amelyek gyorsaságban felülmúlták az ellenséges gépeket. Ami pedig a légi haderő kölcsönös veszteségeit illeti, jól értesült francia katonai körökben kijelentik, hogy a németek vesztesége legalább annyi, mint a franciáké. Miután a légi harc a német vonalak fölött folyt le, a francia parancsnokság — hiven ahhoz az elvéhez, hogy csak azoknak a gépeknek az elvesztéséről számol be, amelyek francia területen estek le — a számszerű veszteség tekintetében mindennemű felvilágosítástól tartózkodik. Mindössze azt jelenthette ki, hogy nagyon sok esetben egészen tisztán és kétségtelenül látható volt az ellenséges gépek a lezuhanása, amint orrukkal előre estek és azután eltűntek. De számtalan olyan eset is volt, — a feltevésekkel ellentétben, — amikor a német gépek elromlottak, a földre zuhantak és a francia megfigyelő szemláltára robbantak fel. De még ezekben a biztosnak látszó esetekben is, miután a gépek lezuhanása német területen történt, a francia parancsnokság tartózkodik minden olyan jelentéstől, amelyeknek a gépeknek az elpusztulásáról számolna be, tekintettel arra, hogy nem rendelkezik anyagszerű bizonyítékkal az ellenséges gépek tényleges megsemmisítéséről.

AZ ATHENIA ELSÜLYESZTÉSÉNEK REJTÉLYE

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német távirati iroda hivatalos jelentést közöl, amely újlag foglalkozik az Athenia gőzös ismeretes elsüllyesztésének körülményeivel és megismétli Churchill, az angol haditengerészet első lordjának kérdéseit, amelyekre még eddig nem kapott választ. De nem is kaphatott választ ezekre a kérdésekre — állapítja meg a német jelentés — mert:

1. Az Atheniát az angol tengerpartok közelében torpedózták meg és nem más ország tengerpartja mellett.

2. Hogyan magyarázható az a tény, hogy a megtorpedózás pillanatában az Athenia hajó közelében számos más hajó tartózkodott, amelyek azonnal megkezdték a mentési munkálatokat. Mivel magyarázható az a tény, hogy az Atheniának a tengeralattjáró részéről történt váratlan megtorpedózása ellenére csaknem az összes utasokat megmentették és mivel magyarázható az a tény is, hogy az Athenia az egyetlen olyan nagy hajó, amelyet elsüllyeszthettek és amely olyan nagy számú amerikai utast szállított fedélzetén?

A közlemény hangsúlyozza, hogy az Athenia körüli titokzatosságot azzal a céllal nem derítették eddig fel, hogy Németország ellen hangulatot teremtsenek és érdekes, hogy ez a hajó egyetlen német utast sem akart a fedélzetére felvenni. Ez a tény kétségtelenül megállapítható a Cunard Line hajóstársaság berlini ügynökségének a többi németországi ügynökséghez intézett leveléből. Churchill ugyanis nem akarta, hogy az állítólagos megtorpedózásnak egyetlen német szemtanúja is legyen, mert egyetlen német utas is nagyon könnyen leleplezhette volna Churchill ördögi játékát, amelynek csak az a célja, hogy új „Lusitania-esettel” elmérgesítse a háborút. A német közlemény végül hangsúlyozza, hogy a londoni iradkból az Athenia elleni merényletet Németország terhére akarják írni, holott a bizonyítékokból könnyen megállapítható, hogy senki más nem torpedózhatta meg az Atheniát, mint egyedül Churchill.

Az orvos levele

ASSZONYOM,

a hüvösebb, szinte ősziesnek mondható időjárás, bizony meglátszott az emberek arcán. Pedig még a naptár szerint csak az ősz elején vagyunk. Ez a hangulat nyomta reá bélyegét mostani levelére. Ebből a merengő szomorkodásnak induló levélből én csak annyit hánoztam ki válaszádsra, hogy most a házasság problémája foglalkoztatja Önt. Talán gondolatársítás után egy levelemből csengett vissza emlékébe, hogy leányainkat elő kell készíteni jövő feladatukra. Ez adta meg mostani levelének tartalmát.

Asszonyom, ezzel a kérdéssel bizony foglalkozni kell. A modern nevelés egyik főfeladata kell legyen a házasságra való előkészítés. Különösen hangzik ez a mondas, ha nem nézünk a kérdés mélyébe és ha nem látjuk be, hogy mennyi elhamarkodott fellobbanás következménye ma a házasság szentségének az a lánc, mely egy egész életre szól.

Milyen sokat változott a világ! Abban a régi időben, melyet a „jó” jelzővel szokás felékesíteni, milyen nagy és szent ügy volt a házasság. Mennyi fejtörést okozott a szülőknek a megfelelő párválasztás s az egymásra találás útjának egyengetése. Mennyi féltés, mennyi mindenféle tekintet és szempont keresztüztét kellett kiállni a boldog fiataloknak, míg az Istenháznak ünnepi csendjében szent fogadalmukat, a holtomiglan-holtodiglant kimondták.

Nem akarom én ezzel azt mondani, hogy abban a régi jó időben minden házasság sikerült, boldog és szerencsés volt, sőt elismerem, hogy akkor is kötöttek rosszul és szerencsétlenül végződő „örök frigyét”, de...

Igen ez a de...

Ma különös időköt élünk. Az élet túlfutott ideges megmozdulásai érintetlenül a fiatalágunkat sem hagyta. Ma már nincs párválasztás. Ma helyette inkább egymásra-akadás van csak kevés kivétellel akadunk olyan emberpárra, akiben nekünk kedvünk telhetik.

Asszonyom, ma nincs párválogatás. Ma kevés a házasságra vágyó férfi, még kevesebb a házasság boldogsága után epedő nő. Ma a leány a házasságban több önállóságot, több szabadságot vár, mint leánykorában élvezett, mintha szabadulni akarna az otthoniasságból a házasság látszólagos szabadságának kötelekébe. Az otthoni kis szürke leány a házasságban azt látja, hogy itt és benne „nagy nővé” lehet, kevés, aki a házasság igazi értékeit, nagy és szent célját ismerné. Ezért van ma annyi nem sikerült házasság.

Körülbelül már két és félszer évvel ezelőtt a nagy görög bölcselkedő Plato mondotta: „Hogy minden ember fele egy egészen, a másik felét meg kell keresni.” Ez a megállapítás ma is áll és érvényes, de a keresés és találás művelete a helytelen. Ne a szó igazi értelmében vegye a keresés és találat, hanem olyan formán, hogy a fiatal leány és fiú elmegy lámpával keresni feleség, illetve férj után, hanem úgy, hogy mindketten megfontoltan és meggondoltan az érzelmeik tisztaságával s a lélek összhangzó megnyilatkozásaival a közös sors közös és együttes vállalásával jussanak és érjenek el a küzdelmes élet eme felemelő szakához. Ha mi, orvosok beszélni tudnánk és elmondhatnók mindazt a sok gyónást, amellyel a fiatal házasság minket megtisztelnek, akkor igazat adna nekem abban, hogy valamit itt is tenni kell. Képzeld Asszonyom, Amerikában az indiánopolisi egyetem már jó néhány éve házasságtudományi tanfolyamot nyitottak, hol a házasság lélektani, élettani, társadalmi, vallás-erkölcsi és minden egyéb vonatkozású kérdéséről előadásokat tartanak. Még érdekesebb, hogy Bostonban, persze ez is Amerikában van, 1930-ban nők részére házasságtudományi főiskolát nyitottak, melynek tanfolyama 6 féléves, tehát 3 évig tart. Tanítják itt, miként kell a férj-

„Kezitsókolom” illet-e meg a főnöknőt egy asszony-hivatalnoknőjétől?

Miért bocsátotta el a kolozsvári cég tisztviselőnőjét?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tragikomikus eset történt a napokban Kolozsváron. A történet szenvedő hősnője egy tisztviselőnő, akit azért dobtak ki állásából, mert a nála pár évvel idősebb főnöknőjét nem volt hajlandó „kezitsókolommal” üdvözölni.

Egy nagy cég hirdetés útján gyors- és gépirónőt keresett. Ajánlkozókban nem volt hiány. Amint az ilyenkor szokás, a beérkezett ajánlatokból választják ki azokat, akiket megfelelőnek vélték és személyes bemutatkozást kértek.

A „szerencsés választott” ezuttal egy gépirónő volt, aki azelőtt éveken keresztül vezetett önállóan egy vállalatot. A cégfőnök nem is hallgatta el: kedvére való a pályázó. Az előírányzott ezer lej havi fizetést még ötszázzal megtoldotta és a hivatalnoknőt két heti próbaidőre felvette.

A hivatalnoknő másnap már el is foglalta munkahelyét és a legnagyobb igyekezettel végezte a rábízott munkát. Délfelé besétált a főnöknő:

— A hölgyet akceptáltam, — mutat magyarázólag a tisztviselőnő elé főnöke.

A főnöknő gögös fejtartással végig-méri az előtte udvariasan meghajló próbaidőst, előkelően megbólintja fejét és csak úgy foghegyről odavet egy pár kérdést, aztán hátat fordít.

A próbaidős mindezzel nem sokat törődik. Fő, hogy megint van állása. Vége van a sok kilincselésnek, ajánlat-írásnak. Bár nem nagy a fizetése, de kellemes munkaköre van.

Este, eltávozásakor barátságos „jó éjszakát”-tal üdvözli az irodában levőket.

Másnap reggel az egyik hivatalnok félrehívja.

— Az este, megfigyeltem, távozásakor „jó éjszakát”-tal köszönt el...

— ???...

— Nos, a főnöknő elvárja, hogy hivatalnoknői „kezitsókolommal” üdvözöljék.

— De kérem — méltatlankodik a próbaidős — főnöknőm joggal megsértődhetne, ha őt egy nála nem sokkal fiatalabb asszony „kezitsókolommal” köszöntené.

— De a nagyságos asszony ezt elvárja és... joggal. Elvégre mégis csak főnöknő.

— Kezitsókolom?... Azt már nem. Elsősorban magam is asszony vagyok. Érettségiztem. Munkaerőmet eladom a vállalatnak, de emberi méltóságomat nem! Társadalmilag nem érzem magam alacsonyabban állónak, mint főnöknőm. Munkakészséget, udvariasságot joggal elvárhat. De megalkodni nem fogok.

— En csak jóindulatul figyelmeztetem, hogy számolon az esetleges következményekkel. Ez a beszélgetés

jelöltet megfigyelni, a háztartási pénzügytant, a háztartás adminisztrációját, a társadalmi élet berendezésének, fenntartásának, pénzügyi, szellemi és erkölcsi gazdálkodását. A gyermek gondozását és nevelését, a házassági törvényeket és egy egész sereg gyakorlati tárgyat, ruhavarrást, javítást, sütést, főzést, befőzést stb. S ez a főiskola valóban már is nagy sikereket könyvelhet el magának. Ha egyebet nem is, de azt elérték, hogy a lányok a házasságra kiképeztetnek, nyitott szemmel nézik az életet, ezzel a házasságok megfelelőkké lesznek. Tudtommal Európában ha ilyen egyetem még nincs is, de bizony az öreg világban is elférne és szükséges volna.

En mindenhez még valamit hozzá-fűznék. Azt, hogy nálunk talán a házasság kérdésében nagyobb súlyt kellene helyezni annak vallási vonatkozásai mélyebbétételére. Ez adhatná meg a házasság igazi értékének azt a nemes alapját, melyre csoportosítani lehetne a világi élet követelményeit.

egyébként kettőnk között marad...

A próbaidős pár udvarias szóval megköszönte a „jóindulatú figyelmeztetést”. Leült íróasztalához és folytatta az azelőtti napról félbemaradt munkáját. Számolt azzal, hogy a főnöknő nem fogja a legjobb szemmel nézni „renitens” viselkedését, de egy pillanatig sem jutott eszébe, hogy emiatt kenyértörésre kerülhet a sor. Délfelé besétál a főnöknő. Sugdolózik a hivatalnokkal. Délben, amikor a próbaidős áthalad a szobán, hallja, amint a főnöknő utasítást ad a tisztviselőnek:

— Este majd fizesse ki a járandóságát.

A próbaidős meglepetten ránézett.

— Hát miről van szó, kérem? Tessek megmondani.

— A vállalatnál levő fegyelmet mindenkinek be kell tartania — hangzik a főnöknő méltóságteljes felelete.

— És mivel szegtem én azt meg? — kérdi ártatlan arccal a próbaidős, bár sejtette, hogy honnan fúj a szél.

Pontosan megjelenek munkahelyemen, nem lépek túl az engedélyezett ebéd-időt és lelkiismeretesen elvégzem a rábízott munkát.

— En az üdvözlésről beszélek.

— Az üdvözlésről? — álmétkodik a tisztviselőnő. — En európai formában köszöntem.

— Ugyan kérem, nem bocsátkozom részletes magyarázatokba. A hivatalnok ur ugyis figyelmeztette már.

— Hja... a „kezitsókolom”? — kapja fel a fejét a kipirult próbaidős — azt már nem... Munkaerőm a vállalat rendelkezésére bocsátom, emberi méltóságomból azonban egy jottányit sem engedek!

— Arisztokratákat, akik emberi méltóságukra hivatkoznak, nem tartok vállalatomnál!

— Akkor tartson szakácsnőket!

A próbaidős vette a kabátját és eltávozott. (A. O.)

— MEGJELENT A TARA NOUA LEGUJABB SZÁMA. A Tara Noua c. lap, amelyet Victor Jinga professzor, miniszter alapított és amely az erdélyi román gondolat és tett hivatott szócsőve, legújabb száma gazdag tartalommal jelent meg. A lap gyászkeretes első oldalán Miron R. Paraschivescu, a kitűnő tollu román újságíró és közíró Szamosztomány királyi helytartóságának sajtófőnöke irt magasszínvonalu méltatást Armand Calinescu kormányfő és emberi kiválóságairól, értékeiről. Külön cikk számol be az Astra román kulturegyesület rendezésében megtartott nagyszabású és sikeres kolozsvári képzőművészeti kiállításról. Érdekes közgazdasági és kulturális cikkek egészítik ki a Tara Noua legújabb számát.

Asszonyom, azt hiszem, mikor levelében a házasság kérdésének nehéz ügyét érintette, akkor tapasztalatainak, megfigyeléseinek gazdag tárházából azok kincsei között merengett el s arra gondolt, hogy a jövő szempontjából az újkor újjáledését a házasságokon keresztül lehet elérni.

Ne haragudjék, hogy mint szürkehajú, pápaszemes és könyvmoly, ilyen nem szakmámbeli kérdéshez nyultam, de azt hiszem, érdeklődéssel és némi okulással olvassa majd el soraimat, hiszen Önt is, engemet is egy jobb jövő építésének munkálása hozott össze, mikor meghitt és kedves levelezésünket elkezdettük.

Az őszi idő merengő hangulata, most higgye el — elszáll. Még lesz megint nemsokára napsugaras nyár, meleggel, életkedvvel, akkor a hangulata más kérdések taglalására ösztönzi leveleit, amelyeket már is örömmel vár mindig tisztelő hive:

DR. SCHMIDT BÉLA,
Marosvásárhely.

Ma, kedden este 9 órakor kezd meg előadásait Kolozsváron a kulturális mozikaraván

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az állami propagandaügyi minisztérium kulturális mozikaravánja a legmodernebb felszerelési gépekkel együtt megérkezett Kolozsvárra. A mozikaraván ünnepélyes fogadtatása az Armand Calinescu miniszterelnök váratlan tragikus halála miatt elrendelt nemzeti gyász következtében elmaradt. Az ünnepi megnyitó előadás szeptember 26-án, ma kedden este 9 órakor lesz. A mozikaraván az Unirii téren rendezte be nézőterét, amely fedett, zárt és így esős és kedvezőtlen idő esetén is megtarthatja előadásait. A mozikaraván előadásainak helyárai rendkívül olcsók. A beléptidij személyenként 5 lej, kivéve az Ország-őr Szervezet tagjait, akik személyenként 2 lej fizetnek, míg a katonai legénységi állomány személyei 1 lej. A beléptidijakból befolyt összeget a hadfelszerelési célokra fordítják. A mozikaraván napi előadásainak időpontját a kifüggesztett hirdeteményeken fogják a közönséggel tudatni.

Rövid távirati hírek

(BERLIN.) (DNB.) A német hadvezetőség parancsára összegyűjtik a Lengyelországban elesett német hősi halottakat és azoknak osontjait egy közös temetőben temetik el. Idekerülnek az 1914—1919. év halottai és az 1939-es, szóval az ideai év polgári és katonai áldozatai is.

(PÁRIS.) (Havas.) A francia kormány a benzin és az egyéb termékek tartalékolása céljából különleges rendeleteket adott ki, amelyek szerint a gépjármű tulajdonosok és magánosok ugynevezett benzinfüzetekeket kapnak, amelyeknek egy-egy szelvényét használhatják csak fel vásárlásra. Azt is csak bizonyos időközönként. A benzinfüzetekbe a letépett szelvény felére rávezetik a legutolsó vásárlás időpontját. Hasonló szelvényeket adnak ki alkohorra, kenőolajokra, petróleumra és más ilyen-nemű közszükségleti tárgyra is.

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) A Do meil hírszolgálati iroda közlése szerint a Hopei tartományban megindult nagyarányú katonai offenzíva tovább halad előre. A japán haderők szárazföldön, vízen és is vegében egyaránt támadnak, hogy a bekerítés előtt álló 60 kínai hadosztály körül a gyűrűt bezárhassák. Kínai jelentések a harcokról azt közlik, hogy a kínai csapatok sikerrel állanak ellent és már két ízben meghusították a japán bekerítési kísérleteket. Azt is jelentik, hogy a japánok az utolsó 24 óra alatt 3000 halottat vesztettek.

(AMSZTERDAM.) (Radio.) Guepfo tartomány felett idegen repülőgépet, látszólag német eredetűt észleltek. Holland vadászgépek azonnal üldözöbe vették, mire a gép Emerich irányába menekült.

(STOCKHOLM.) Svéd közlés szerint német tengeralattjáró elsüllyesztette a Pier-trud Breft 1500 tonnás svéd hajót, amely utban volt Anglia felé. A legénységet megmentették. A hajó kapitányának előadására szerint a tengeralattjáró működését egy német repülőgép ellenőrizte.

(LONDON.) (Radio.) Új Zeland miniszterelnöke kijelentette, hogy a brit birodalom rendelkezésére bocsájtának egy most felállított hadosztályt. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy Új Zeland egy az anyaországgal nemcsak a béke, hanem a háború idején is. Végül közölte, hogy Új Zelandban nagyszámban jelentkeznek önkéntesek azzal, hogy felajánlják szolgálataikat az anyaországnak.

— Öngyilkos lett egy brailai kereskedő. Bukarestből jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt szombaton dél előtt a fővárosi Colentina kórházban. Gheorghe Sima brailai halkereskedő, aki a kórházban volt gyógykezelés alatt, elkeseredésében kiugrott a kórház épületének. I. emeletéről a nyitva hagyott ablakon keresztül. A szerencsétlen ember fejére zuhant, koponyaalapú törést és súlyos belső sérüléseket szenvedve, holtan maradt a helyszínen. Az öngyilkosság ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

P. E.
PAYENS

AZ ARANY URAI

(16.)

A grófról mindenki tudta, hogy a szüleitől rámaradt birtokot, kastélyt rég elnyerték a nők, kártya, lóversenyek. A gróf életmódján azonban az anyagi leromlás mitsem változtatott. Mindenütt ott volt, ahol társasági embereket mutatkoznak, mindig gavallérosan viselkedett, kifogástalan eleganciával jelent meg, a nők ma is dédelgették, csak azt nem tudta senki, hogy miből és hogyan telik még mindig a költséges életmódra. Egy ideig foglalkoztak rejtélyes egzisztenciájával, de később megszokták, hogy Waldemar grófnak mindenre van pénze, mindenben részt vesz és élte kulisszatitkait nem sokat hánytorgatták.

Egynéhányan kétségkívül kompromittáló dolgokat suttogtak róla. Azt mondták, hogy kétes hírű mulatóhelyek felhajtója, azt is tudták, hogy igen nagy szerepet játszik félvilági nők életében, befolyásával és hatalmával rendelkezik viszonyok szövésében, megszakításában és intrikus szerepeit igen magas áron fizetteti meg.

Harry az új társasági jövevény természetesen egyáltalán nem lehetett tájékozva Waldemar gróf szerepköréről, jelleméről, anyagi helyzetéről. Nem tudhatott mást, csak azt, amit látott. Hiúságának rendkívül hízelgett a magas, férfias megjelenésű arisztokrata feszülten szivélyessége. Büszkén egyenesítette ki alakját, valahányszor Waldemar gróf barátságos karjába karolt és úgy vitte végig a színházak csarnokában, báltermekben, a kaszinó játékosházán.

Rajongó bámulattal hódolt a gróf férfias szépségének, fejlett izlésének, sokoldalú tudásának. Mindenben igyekezett utánozni. Elleste mozdulatait, jelentőségteljes mosolyának elragadó kedvességét, nézésének sokatmondó melegségét, ugyanugy felső rózsabimbót hordott gomblyukában és is, mint barátja és lassanként véleményeit, izlését, tudását, életfelfogását magáévá tette.

— Ma este elviszlek valahová — mondta Waldemar gróf egy délután Harrynak, — ahová csak nagyon kevés földi halandónak van bejárása.

Harry érdeklődve nézett barátjára.

— Hova?

— A Kék lilium bár zárt helyiségei-be. Tíz órakor várjál reám a kaszinóban.

Harry még nem telt be annyira a ránézve teljesen újfajta szórakozásokkal, hogy ne nézett volna feszült várakozással az est örömei elé. Tudta, hogy ha Waldemar gróf előre felhívja figyelmét valamire és különlegességekkel kecsegteti, akkor a valóság rendszerint messzire tulszárnyal minden várakozást.

Már tíz óra előtt jóval ott ült a fényesen kivilágított társalgóterem egyik puha, mélyülésű karosszékében és önelégült arccal élvezte a körülötte terjedő előkelőséget. A képek a falon, az aranykeretes, ragyogó tükrök, a renaissance stílusú butor, a szőlőfürtök-ből, szőlőlevelekből font füzérek a frizzen, a könnyedén felszálló kekes füst, a halkszavú emberek kedélyes nevetése, a szemek jelentőségteljes, egyetértő összevillanása, valamilyen kéjes bágyadtságot idézett elő lelkében. Soha életében nem érezte ilyen jól, ilyen otthonosan magát sehhol.

Waldemar gróf késett. Az óramutató már féltizenegyet mutatott. Harry olykor az ajtóra nézett, aztán megint odafordult a fehér kandallóhoz és hol a díszített aranyvonalain merengett, hol belebámult a rostély mögött izzó parázs-halmazba.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Szenzációs eredmények a svéd-norvég atlétikai viadalon

(OSLÓ.) A svéd-norvég atlétikai viadalt a svédek 118:85 pontarányban nyerték meg. A kétnapos versenyen kitűnő eredményeket értek el a két nemzet atlétái. A legkimagaslóbb teljesítményt a norvég Kaas nyújtotta, aki 427 cm-t ért el rudugrásban.

100 m.: 1. Tranberg norvég 10.5 mp., 2. Andersen norvég 10.7 mp.

200 m.: 1. Tranberg norvég 21.7 mp., 2. Varni svéd 22 mp.

400 m.: 1. Fornell svéd 49.1 mp., 2. Danielsson svéd 49.5 mp.

1500 m.: 1. Andersson 3 p 54 mp., 2. Jansson svéd 3 p 55.4 mp.

5000 m.: 1. Hellstroem svéd 14 p 47.8 mp., 2. Nilsson svéd 14 p 48.4 mp.

10.000 m.: 1. Tillman svéd 30 p 37.6 mp. Svéd csucs. 2. Essinger svéd 30 p 58.8 mp.

110 m. gát: 1. Hakon Lidnan svéd 14.4 mp., 2. Beebery norvég 15.3 mp.

400 m. gát: 1. Hohlwang norvég 55.3 mp., 2. Heterson svéd 55.5 mp.

Súlydobás: 1. Thoresen norvég 15.54 m. Norvég csucs. 2. Bergh svéd.

Diszkoszvetés: 1. Soerlie norvég 50.63 m.

2. Bergh svéd 48.81 m.

Gerelyvetés: 1. Atterwall svéd 67.07 m., 2. Salomonsen norvég 64.15 m.

Kalapácsvetés: 1. Warngard 49.47 m. 2. Backlund 47.56 m.

Magasugrás: 1. Persson svéd 197 cm. 2. Oedmark svéd 190 cm.

Távolugrás: 1. Stenquist 736 cm, 2. Hansen norvég 731 cm.

Hármasugrás: 1. Hauslund norvég 15.04 m. 2. Jonsson 14.84 m.

Rudugrás: 1. Kaas norvég 427 cm. Európa-csucs. 2. Westberg svéd.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
BEÁLLANDÓAN ÁLL
A SZEMVEGÉK!

Szemvegeket orvosi előírás szerint készítünk!

Speciális acélárak raktáron. Prima alpacca evőeszközök feltűnő olcsó áron!

Kun Máttyás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

GERLICZY ILI NYERTE ROMÁNIA IFJUSÁGI HÖLGYTENISZBAJNOKSÁGÁT. Bukarestből jelentik: Románia teniszbajnokságainak küzdelmei során tegnap került sor a hölgy ifjúsági bajnokság döntőjére. A bajnoki címet fölünyes játékkal Gerliczy Ili verekedte ki, aki a döntőben 6:0, 6:1 arányban győzött De Giorgi kisasszony ellen.

Modern felfogásban, magyaros szívet verte meg a magyar válogatott a németeket. Budapestről jelentik: A magyar futballválogatottnak a németek felett aratott nagyszerű győzelme az egész európai sajtót foglalkoztatja. A szakemberek egyöntűen elismerik, hogy a csapat megfiatalítása sikerrel járt s a magyarok rövidesen ismét rettegést eldenfelelnek a legjobb európai csapatoknak. A magyar-német mérkőzést leghívebben a mérkőzés után elhangzott nyilatkozatok tükröztetik vissza. Vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnök: „Végre láttunk jó és főleg gyors magyar csapatot, amely éppen ezért eredményes is volt!” Vághy Kálmán: „Gyorsiramu mérkőzés. A magyar csapat modern felfogásban játszott és főleg magyaros szívet!” Vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitány: „Örülök. Lesz még jobb is ez a csapat. A lényeges az, hogy hagyjanak bennünket dolgozni. Mi majd szép lassan tovább csiszoljuk a máris sokat javult szel lemet, a taktikát és a technikát is!”

Borzalmas halottgyalázás a „boszorkányrontás” ellen

Kiásták, átszúrták és elégették a halott szívét

(CARACAL.) Borzalmas eset tartja izgalomban a közeli Ganeasa község lakóit. Szeptember hónap első napjaiban meghalt a község Nicolae Besoi nevű gazdája, akit gyermekei és rokonai annak rendje és módja szerint eltemettek a községi temetőben. Rövid idő múlva a temetés után a halott Florea nevű leánya, aki egyébként férjhez ment asszony és Margheanu gazdálkodó felesége, megbe tegedett. Lázálomában azt képzelte, hogy minden este zajt hall a padlásról és hogy valaki állandóan kalapáccsal ütögeti lakása ablakainak keresztfáját. Véletlenül ugyanebben az időben történt, hogy az asszony két kis gyermeke súlyosan megbetegedett és néhány nap múlva meghalt. A faluban ekkor az a mende-monda keletkezett, hogy Margheanu asszony hallucinációi igazak és a családot, valamint az egész községet boszorkány babonázta meg és üldözi. A boszorkány rontása ellen pe-

dig az egyetlen gyógyszer az, hogy a halott férfi sírját kibontják, a halott szívét kiemelik, kötötűvel átszúrták és azután elégették. A halott Ilie nevű fia, Sandu Renza, Marin Rerman, Marita Valcu és Frusina Jitariu falusiak segítségével az elmúlt éjszaka ki is ásták a gazdálkodó holttestét a sírból, letették a koporsó fedelét, éles késsel kivették a hulla bordacsontjait, majd kivették a szívet, kötötűvel átszúrták és azután hamuvá égették. Az így nyert hamut azután vízzel keverték össze és a családot összes tagjait, valamint a rokonságot is arra készítették, hogy igyanak az így elkészített folyadékából, mert csak így szabadulhatnak meg a boszorkány rontástól.

Az esetről tudomást szerzett a csendőrség is, amely a halottgyalázás összes tetteseit őrizetbe vette és megindította ellenük az eljárást.

270 éves a magyar válogatott. Budapestről jelentik: A németek ellen kitűnően szerepelt magyar válogatott csapat játékosainak összéletekora kerekén 270 év. Átlagban tehát 24 éves a megfiatalított magyar együttes. A legfiatalabb magyar játékos: Gyetvay 21 éves, a legidősebb: Biró 28 éves.

A TMAC ellen játszik vasárnap a Victoria. Bukarestből jelentik: A román nemzeti bajnokság vasárnapi, negyedik forduló jában a Victoria a TMAC csapatát látja vendégül Kolozsváron. A két csapat találkozására igen nagy küzdelmet ígér, annál is inkább, mert mindkét együttes most igen jó formában van. Gyilkos harc ígérkezik Nagyváradon a Carpați és a Rapid között. A Rapid mult vasárnapi verségét akarja kiküszöbölni, a Carpați elsőségét igyekszik megvédeni. Az AMTE Galacra rándul va sárnap, ahol a Gloria CFR ellen próbál helyzetét segíteni. A dicstelen utolsó helyről mindenképpen szabadulni akar. A jó formában lévő UDR előreláthatólag a Sp.

Studentesc csapatát is kivégzi Resicán, mi kint a Rapidot is meghajlásra készítette. Bukarestben két NB-mérkőzés szerepel a vasárnapi műsoron: Juventus—Venus és Unirea Tricolor—Ripensia. A ligabajnokságban vasárnap a következő mérkőzéseket játsszák le: (előlállók a pályaválasztók) NAC—Muresul, Victoria CFR—Craiovan, Sporting—Astra, Dragos Vodă—Tricolor CFPV, Dacia Unirea—AS Constanța, Vulturii—Electrica, Minerul—Sparta, CFR (TS)—Mica, Gloria—CFR (Piski), Kinizsi—Jiul, Victoria (Nagykároly)—Törekvés, Olimpia—Universitatea, Sodronyipar—Cement, Oltul—Crisana, Monopol—RMTE, Doc—Traian, Makabi (Kisenev)—Makabi (Bukarest), Feroemail—Traian, Muncitorul—Prahova, Franco Románá—DVA.

Rádió

SZERDA, szeptember 27.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádió-híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Le mezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.17: Gramofonlemez. 20.40: A rádiózenekar hangversenyek közvetítése. 22: Hírek. 22.15: Hírek magyar nyelven. 22.30: Lemezek. 23: Hírek. 23.15: Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, érend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Cigányzene. 14.30: Hanglemezek. — 17.15: Diákfelőra. Előadás Assisi Szent Ferencről. 18.15: Csevegés. 18.40: Zenekar. — 19.45: Előadás. 20.52: Zongorasámok. — 20.56: Közvetítés a budapesti repülőtérről. 21.25: Szalonzenekar. 22: Előadás. 23: Hanglemezek, hírek.

Reuter jelenti:

(ROMA.) Az olasz földművelésügyi minisztérium közli, hogy az idei gabonatermes rekord-eredményt hozott.

(BELGRÁD.) A jugoszláv kormány rendeletileg korlátozta a magángépkocsi forgalmat.

(DE HAAG.) A németalföldi kormány rendeletet adott ki, amelyben eltiltja az ország területén az idegen államok nemzeti színeinek használatát zászlókon és jelvényeken. Kivételt képeznek a követségek és a külföldi hajók.

(BUDAPEST.) Dr. Tóth Tihamér utódát, Capik Gyula dr.-t tegnap iktatták be meggyespüspöki állásába.

(MADRID.) A spanyolországi olasz követség Sansebastianból Madridba tette át székhelyét.

(ROMA.) Az olasz király 30 napos udvari gyászt rendelt el Danilo montenegrói trónörökös halála alkalmából. Danilo főherceg sógora volt Viktor Emanuel uralkodónak.

(PERUGIA.) A perugiai egyetemen megkezdődött az ősz idegen kurzus, amely december 1-ig tart.

(KOPPENHÁGA.) Keresztély dán király tegnap reggel könnyebb természeti szív-rohamot kapott. Bár állapota aggodalomra nem ad okot, orvosai tanácsára mégis lemondották a mai ünnepeket. Ma ülte volna meg ugyanis Keresztély király feleségének közötti 69-ik születése napját.

(BERN.) St. Gallen felett idegen repülőgépek vonultak el, amelyekre a svájci hatóságok rátűzték.

(OSLÓ.) Bergen környékén heves agyú-tűzet halottak a tenger felől. A parlament halászok állítólag több francia hadihajót is megfigyeltek.

— Megérkezett Konstanca a Olaszországban épített legújabb kereskedelmi hajó: a Sulina. Konstanca-ból jelentik a Radar: Tegnap reggel megérkezett a konstancai kikötőbe a „Sulina” nevű új hatalmas román hajó, amelyet Olaszországban építettek. A „Sulina” egyike annak a négy kereskedelmi hajónak, amelyeket Olaszországban rendelt meg Románia. Az építés alatt lévő három másik román kereskedelmi hajó neve: Cavarna, Balcic és Mangalia. Az új hajók ultramodern építésűek és óránként 14.6 tengeri csomó sebességűek. A „Sulina” nevű hajó Konstanca és a keleti kikötők közötti tengeri uton fog közlekedni.

— JEGYKEZELŐI TANFOLYAM A RAPID AUTÓBUSZSZINDIKÁTUS-NÁL. A kolozsvári Rapid autósindikátus új jegykezelői tanfolyamot rendez. Azok a pályázók, akik a román nyelvet bírják, jelentkezzenek a szindikátus irodájában: Calea Regele Carol II, 119. szám alatt.

Mi okozta a vulkáni bányamunkás vetélytársának halálát?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári bűnügyi tábla tegnap tartotta meg a fő-tárgyalást Ioan Onițiu, hunyadmegyei Vulkán községi munkás bűnügyében, akit szándékos emberöléssel vádoltak. Folyó évi április 15-én, — mint annak idején megírtuk — Onițiu Ioan szerelmi féltékenységből több revolverlövés-sel megölte Vasile Gasparuti nevű vetélytársát, aki holtan maradt a színhelyen. A bűnügyi tábla előtt megtartott tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy nem akarta megölni ellenfelét, hanem csak le akarta fegyverezni őt, mert Vasile Gasparuti volt az, aki a fegyvert ráemelte. Dulakodás közben a revolver elsült, még pedig éppen az áldozat kezében és a golyók így hatoltak testébe. A bűnügyi táblánál kihallgatott hat tanu kedvezően vallott a vádlottal, de mert további három beidézett tanu nem jelent meg a tárgyaláson, a bűnügyi tábla ezek kihallgatását is szükségesnek tartva, a tárgyalást hivatalból kitűzendő új határnapra halasztotta el.

Megszüntették Erdélyben és a Bánságban a kulturzonákat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A nemzetnevelésügyi minisztériumnak a Hivatalos Lap 201. számában augusztus 18-án kelt 154.205 számú rendeletével megállapította a kulturzóna területét, felsorolva mindazoknak a községeknek nevet, ahol az állami tanítók rendes fizetésüknek 50 százalékos emelését fogják élvezni. Az elemi iskolák és tanítóképzők működéséről szóló törvény 220. szakasza értelmében a kulturzónás tanítók fizetésükkelükön kívül 10 hektár telepítési földdel is elláthatók.

Erdély, Bánság, Körösvidék és Maramaros területén kérekszámban 888.600 magyar és 256.500 német lakost ölelt fel az új kulturzóna. A magyarság vezetői a rendelet megjelenése után azonnal felhívták a kormány figyelmét erre a bennünket közvetlenül érintő súlyos intézkedésre.

A bukaresti közbenjárás eredményeképpen a Hivatalos Lap 139. szeptember 21-én megjelent 219. száma közli a Nemzetnevelésügyi Miniszter 163.817 számú határozatát, mellyel hatályon kívül helyezi a folyó évi augusztus 28-án kelt 154.205. számú rendeletet és ezzel megszüntette a kulturzónát.

Havi 50.000 lej nyugdíjat állapítottak meg Calinescu volt miniszterelnök özvegyének

Bukarestből jelenti a Rador: A Monitorul Oficial hétfői számában rendelet-törvény jelent meg, amely Armand Calinescu, a tragikus módon elhunyt volt miniszterelnök özvegyének a folyó évi október elsejétől kezdve havi 50.000 lej nyugdíjat állapít meg. A nyugdíjösszeg mentes bármilyen természetű, jelenleg érvényben levő adó és illeték alól és mentességet élvez bármely, a jövőben létesítendő adó és illeték alól is.

Október 29-én lejár a banktörvény részéről adott határidő

Bukarestből jelenti a Rador: A folyó évi október 29-én lejár az az utolsó határidő, ameddig az összes romániai pénzintézetek kötelesek az új banktörvény rendelkezéseit végrehajtani, legyenek azok akár nagy, akár pedig kis pénzintézetek. Azokat a bankokat, amelyek eddig a határidőig nem teljesítik a banktörvény rendelkezéseit, hivatalosan felszámolják. A legfőbb bank tanácstól nyert értesülés szerint — amely szerv az új banktörvény gyakorlati alkalmazásának végrehajtására és ellenőrzésére kapott felhatalmazást — az országban még mindig igen jelentős azoknak a pénzintézeteknek a száma, amelyek nem teljesítették az új banktörvény előírásai-ban lefektetett kötelezettségeiket.

Hóstatí földészek közel 10.000 lejt adományoztak a Józseffelvi tüzkárosultak javára

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap délután a hóstatí földészek küldöttsége járt szerkesztőségünkben és jelentős összegű adományt juttatott el hozzánk a Józseffelvi tüzkárosultak részére, amely összeget kizárólag a református vallású földészek adtak össze az elemi csapás által sújtott község lakói számára. Alább nyugtázzuk a nemeslelkű adományokat:

A Kolozsvári Gazdasági Egylet: Balázs István elnök, ifj. Csiki Sándor al-elnök és Gombos József pénztáros vezetésével 6820 lejt gyűjtöttek össze az Egyesület tagjaitól. A Regele Carol II. uccai Kalandos Társaság — Societatea Mormantariilor id. Csiki Sándor pénztáros utján 1000 lejt, a Marechal Foch uccai Kalandos Társaság — Societatea

Mormantariilor Zăgoni Szabó Mihály révén 1000 lejt, a Hidelvei Kalandos Társaság pedig ugyancsak 1000 lejt gyűjtött Gyulay György pénztáros vezetésével. Összesen 9820 lejt adományozott a hóstatí lakossága Józseffelvi elemi csapás által sújtott lakói számára.

Örömmel és jóleső érzéssel nyugtázzuk hirtelapilag ezt az összeget is, amelyet eljuttatunk az illetékes helyre. Hisszük, hogy a hóstatí gazdák nemeslelkű adománya példaképpen fog szolgálni azoknak, akik eddig még nem járultak hozzá adományaikkal a leégett magyar község újraépítésének költségeihez és azok lakóinak segélyezéséhez.

Minden beérkező összeget lapunk készséggel továbbít rendezési helyére.

Többéves uccarendezési munkatervvel dolgoz ki a város műszaki osztálya

A külvárosi uccák rendezése napirenden

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város műszaki osztálya az idén csak a legrövidebb javítási és karbantartási munkákat végezte el, mivel költségvetését akarárkossági okokból nagyon lecsökkentették. Egyetlen nagyszabású munkát a 40 millió kölcsönből előirányzott uccarendezési program végrehajtása volt, amelyet két évvel előttről kezdtek meg és előreláthatólag a jövő évben fejeznek be. Mint értesülünk, a város műszaki osztálya a közeli napokban már hozzákezd az idei munkaterv összeállításához és ennek során a külvárosi uccák rendbehozatalára fekteti a főszűlyt. Az elmúlt városi tanácsok ugyanis következte-

sen megfeleltek a külvárosi részek rendezéséről, inkább a belváros csinosítására fektették a főszűlyt. Ennek következménye azután az, hogy a külváros lakói állandóan panaszkodnak, hogy uccáikon valóságos sártenger teszi lehetővé a közlekedést. Ennek orvoslására a műszaki osztály többéves munkatervet dolgoz ki, amelynek keretében a jövő tavasszal már meg is kezdik a külterületi uccák burkolatának rendbehozatalát.

A külvárosi lakosság természetesen örömmel veszi a tervet, reméli, hogy a végrehajtásnak nem is lesz semmi akadálya.

Viszonylag sikerült a kolozsvári magyar tanintézetek érettségiző növendékeinek írásbelije

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Regina Maria leánygimnáziumban működő érettségizetők bizottság, amely Pascu Stefan egyetemi tanár elnöklésével a kolozsvári, valamint a szatmári és zilahi magyar tanintézetek maturanusait vizsgálta, tegnap hirdette ki az írásbeli érettségi eredményeit. Eszerint jelentkezett összesen 84 növendék, akik közül 61 sikerrel oldotta meg az írásbeli tételeket és a ma kezdődő szóbeli vizsgára állhat.

Az egyes intézetek között az eredmény így oszlik meg: A szatmári római katolikus leánygimnázium öt jelentkezőjének sikerült megoldania a tételeket. A szatmári református fiugimnázium 11 növendéke közül 7 oldotta

meg sikeresen a feladatokat. A zilahi Wesselényi kollégium 6 jelöltje közül csak kettő mehet szóbelire, mert a többiek írásbelije nem sikerült. A kolozsvári leánygimnázium 8 jelentkezője közül 6, a Marianum 9 növendéke közül 8 vizsgázott sikeresen. A kolozsvári római katolikus gimnázium 18 növendéke közül fele elbukott, az unitárius kollégium 13 jelöltje közül 6, a református fiugimnázium 11 növendéke közül szintén 6 ment át.

Az eredmény általában kielégítőnek mondható. A bizottság tagjai igen jóindulattal bírálják el a növendékeket, akik bizakodással tekintenek a szóbeli vizsgálatok eredménye elé.

Románia új miniszterelnöke a román hadsereg egyik legképzettebb tábornoka

Erély, bátorság, kezdeményezés és igazságszeretet jellemzik az új kormányfőt

(BUCURESTI.) Az összes fővárosi lapok hosszú cikkekben ismertetik Gheorghe Argesanu tábornok, Románia újonnan kinevezett miniszterelnökének személyét és eddigi közéleti pályafutását. Argesanu hadosztálytábornok személye széles körben ismert és népszerű ugyan katonai, mint polgári körökben. Fényes katonai pályafutása közben, amelynek ideje alatt egyetlen gondolat vezérelte: hűségesen és teljességgel szolgálni az országot és a királyt, érte. Öfélése II. Károly királynak megtisztelő bizalma, amellyel a legfontosabb államügyek vezetésével és a kormányfel-
nökséggel tüntette őt ki. Argesanu tábornok rendkívül képzett, intelligens, akaraterős ember, aki eddigi katonai pályafutása alatt számtalan értékes

kezdeményezés és bátor tett végrehajtója volt és már az iskola padjaiban kitűzőtt természetéből és jelleméből a katonai elhivatás.

Az 1883 évben Caracalban született, kitüntetéssel végezte Bukarestben a Matei Basarab liceumot, kitüntetéssel a lovassági iskolát, majd a katonai nagyvezérkarhoz került és számtalan parancsnokságnak volt a vezérkari főnöke.

A világháború idején a II. hadtest keretében tevékenykedett és a háború kitörésének első napjaiban ő volt a hadműveletek kezdeményezője Predealnál. Bukarestből az állami javak letartási miniszterét, dr. Silviu Dragomir kisebbségi minisztert, dr. M. Marinescu tábornok egészségügyi minisztert és Valcovici Victort, a Nemzeti Ujjászületés Frontja főtitkárát. A miniszterek munkakihallgatásának befejezésével Argesanu miniszterelnök Iacobovici tábornok, a II. hadtest parancsnokának bemutatkozó látogatását fogadta.

az eredeti terv megsabta és ezzel megmentette a román hadsereg ágyúit a megsemmisítéstől. Később irányítója volt a Lambru tábornokról elnevezett híres 21. hadosztálynak, amelynél az ellenséges repülőgépek heves bombázása ellenére személyesen vezette a hidépítési munkálatokat és bátorította az utász osztagot. Résztvett a Brassónál, Predealnál, Ghimbatinál és az Argesnél lefolyt nagyszabású ütközetekben és mindenütt tanujelét adta kiváló katonai irányító tehetségének. Mindig és mindenütt az első vonalban volt. Tisztársai és alattvalói eleven higanynak hívták, mert mindenütt ott volt, ahol szükség volt a bátorításra és irányításra. Az emlékezetes későbbi tisztai harcok során fegyverletételre bírta a székely hadosztályt. A háború után Japánban volt Románia katonai atasséja, majd a 2. Calarasi lovasezred parancsnoka, a lovassági iskola parancsnoka, a bukaresti rosiori dandár parancsnoka, majd az aradi I. lovashadosztály, a III. lovashadosztály, a XI. lovassági hadosztály és végül a második hadsereg testőr hadosztályának parancsnoka és ezekben a minőségében ritka erényekről és képességekről tett tanubizonyságot.

Argesanu tábornok a háborúban bátor, merész és rendkívül erélyes volt, magánéletében pedig igazságos és lelkiismeretes a szolgálatban. Példaadó magatartása miatt úgy volt felettesei, mint alárendeltjei körében rendkívül népszerű és osztatlan tiszteletnek, nagy rabecslésnek örvendő.

Általános meggyőződés, hogy Argesanu hadosztálytábornok mint miniszterelnök is éppen olyan eredményesen fogja betölteni munkakörét, mint azt eddigi katonai pályafutása során minden reábizott munkakörében és minden részére kijelölt feladatnál tökéletesen tette.

A Magyar Népközség vezetői részvétüket fejezték ki dr. Dragomir Silviu népkisebbségi miniszternek Armand Calinescu tragikus halála fölött

(BUCURESTI.) Gróf Bánffy Miklós szenátor, a Romániai Magyar Népközség elnöke, dr. Szász Pál szenátor, a Nemzeti Ujjászületési Front igazgatóságának tagja, dr. Gyárfás Eemér szenátor és dr. Soós István országgyűlési képviselő megjelentek dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszternek, aki előtt a Romániai Magyar Népkisebbség nevében mély felháborodásuknak adtak kifejezést az Armand Calinescu volt miniszterelnök ellen elkövetett galád gyilkosság felett és egyben közölték a miniszterrel azt is, hogy a romániai magyarság a legélesebben elítéli az orvgyilkosok eljárását.

A magyar népkisebbség annál is inkább mély együttérzéssel osztozik az ország és a román nemzet gyászában, mert Armand Calinescu, volt miniszterelnök részéről mindenkor a legnagyobb megértést és jóindulatot tapasztalta annak érdekében, hogy a román többség és a kisebbség jó együttélésének lehetőségét a román állam összhangzatos és rendes fejlődésének keretein belül megteremtse.

— KIKET FOGADOTT KIHALLGATÁSON ARGESANU TÁBORNOK, MINISZTERELNÖK. Bukarestből jelenti: Argesanu Gheorghe tábornok, miniszterelnök tegnap munkakihallgatáson fogadta Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi államtitkárát, dr. Pop Traiant, az állami javak letartási miniszterét, dr. Silviu Dragomir kisebbségi minisztert, dr. M. Marinescu tábornok egészségügyi minisztert és Valcovici Victort, a Nemzeti Ujjászületés Frontja főtitkárát. A miniszterek munkakihallgatásának befejezésével Argesanu miniszterelnök Iacobovici tábornok, a II. hadtest parancsnokának bemutatkozó látogatását fogadta.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózással jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelensre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

VILLANYDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej től. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ezszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologerilor, Cluj, Pjaja Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteket, készfűzőket, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgótt. (2678)

600 lej egy férfi strapa öltöny szövetmaradék. Sámuel, Str. Măloasă 19. (4704)

KERESTETIK egy harisnya körkötőgép 84-es nagy és 42-es kis tüvel. Turda, Str. Hajdau 1. (4481)

MAKULATURA, újságsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

LEGMODERNEBB mély és sport gyermekkosci gyári árban, javításokat vállalunk. Str. Fabrica de Zahăr 47. Telefon: 19-03. (4370)

SZŐLŐPÉS, legújabb gyártmányú, 12 liter tartalommal eladó. Str. Gh. Enescu 14. (4592)

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat a legmagasabb árban vesznek, nagy választékban eladók. Grünfeld, Str. P. Unirii 18. (4616)

MODERN konyhaberendezés, valódi újszültszínű, szépen éneklő kanárik nagyon olcsón eladók. Cal. Reg. Maria 24. asztalosműhely. (4385)

ELADÓ közepetremetre vadonatúj NUF egyenruha. Cim a kiadóban. (4651)

JÓKARBAN levő modern gyermekkosci eladó. Str. Cipariu 14. (4657)

FÉREGMENTES vaságyat matraccal, vagy diványt vennék. Str. Catedralei 14., apartament 1. (4661)

ELADÓ sötétszürke téli öltöny. Farkas, Str. Vladimirescu 3. (4663)

FÜSZERÜZLET jó vevőkörrel átadó. Cim: Römer fodrász, Str. Paris 12. (2747)

NAGYOBSZERŰ kétféle főzőkemence eladó. Str. Amos Fráncu 4. (4678.)

ELADÓ teljesen új férfi télikabát, 1 férfi trenszó, 1 női kabát, 1 női kosztüm, 1 fekete irdai köpeny, 1 vaságy, 1 ládapatefon lemezekkel, paradicsomos üvegek és 1 Daniel kályha. Str. Cicio Pop 118. (4681)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek, igen nagy választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (4682)

RÁDIO Eumig márkájú olcsón eladó. Cal. Moților 51. Frizeria Edison. (4692)

URAK! Férfifűzők nagy választékban férfárban kapható. Cal. Decebal 10. (4697)

PIANINO keresztüros, páncélszerkezettel, kitűnő hangú olcsón eladó. Str. N. Iorga 2., második kapu em. 24. ajtó. (4702)

ELADÓ ingaóra, futószőnyeg, ágyterítő, sezionterítő, villanyvasaló, lámpagömb, stb. Cim a kiadóban. (4713)

ELADÓ ablakok és ajtók. Str. Florilor 1. Cluj. (4708)

INGATLAN

ELADÓ, vagy elcserélendő új ház, szoba, konyha, 6 marhának istálló, csűr, 1500 nm. kert. A. Muresan utveg környékén. Ára: 155 ezer lej. Csere esetén árkülönbözetet fizetnek. Biroul Prompt, Str. Memorandului 20. (4615)

PARCELLA Str. Măzescu 39. bekerítve, 720 nm. délkeleti fekvéssel, egészben, vagy részben eladó. Viz, villany, kanális, járdával. Ert.: Str. Matei 5. Házmasternél. délután 1-3. (4696)

KERESEK modern, két lakrészből álló házat. Kézpénzzel fizetnek 550.000-ig. Str. Budai Deleanu 4. (4705)

Holnap este: Mütét

A mult szezonvég legnagyobb vigjátéka, a pályadijnyertes Mütét, holnap téksikere, Tomcsa Sándor eredeti vigjátéka, a pályadijnyertes Mütét, holnap újra szerepel a színház játérendjén.

Iglói diákok

Vannak olyan darabok, amelyek sajátos témájuk miatt sohasem évelhetnek el. Ezek közé tartozik Farkas Imrénének, a neves szöveg- és zeneirónak „Iglói diákok” című diák-operettje. Hiszen a hamisítatlan diákromantika olyasvalami, ami mindnyájunk lelkéhez közel áll. Csak az ugynevezett eminens tanulóknak teltek és telnek a diákévei egyhanguan, izgalommentesen. De azért ők is szorongva figyelték mindig az eredményt, ha pajtásaik egyi két, vagy másikat mulatozás, vagy ártatlan kurizálás miatt a tanárikar elé citálták. Szivszorongva lesték, hogy

kicsapják-e az illetőket, vagy csak igazgatói megrovásban részesülnek.

Ilyen és ehhez hasonló események egész sorából áll az Iglói diákok. S a rengeteg roamtikus énekszám csak stílusosan aláfesté ezt a valóban szép és szentimentális történetet.

Színházunk teljesen új szereposztásban, új betanulásban és szép kiállításban ujtja fel az Iglói diákokat. Évike szerepét Kovács Kató, Petki Palit Kovács György, Holéczy Pistát Ditrói Puska Béla játsszák, de a nagyszemélyzetű darab minden szerepe a színház legjobb tagjának kezében van.

OKTATÁS

SZABÁSZATI kurzus kezdődik Löwy szalonban. Str. Bob 13. I. (4505)

GYORSIRÁST, román, német, magyar és román nyelvet tanít tanárnő. Cal. Regele Ferdinand 37., I. 6. Érdeklődni 2-4. (4552)

KÖNYVELÉSI TANFOLYAM Falk Deszónél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

NÉMET nyelvet biztos sikertel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít. Szept. 15-től csoportos tanításra előjegyzéseket felvesz. Székelyné. Str. I. Maniu 4., II. em. ajtó 3. (8454)

ANGOL NYELVTANÍTÁS könnyed módszerrel. Cim Királynál, P. Unirii 15. (4477)

KÉZISZÖVÉST tanulni. Ajánlatot „Szövésben perfekt” jelígre kérek. (4676)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ nagy szoba, speisz, a Dermatá és Iris közelében 500 lej. Ugyanott egy főzőkemence eladó. Str. Gh. Asachi 2. (4394)

KIADÓ október 1-ére 3 szoba, konyha fürdőszoba komfortos lakás Str. Filipescu 1. szám. (4555)

KIADÓ süngösen szoba, konyha, speisz, előszoba állomás mellett. Str. Dorului 17. (Kerekdomb.) (4621)

KIADÓ október 1-re 2 szoba, konyha, fürdő, mellékhelyiségekkel. Str. Fântânelei 56. (4622)

EGY szép napos szoba, konyha, speisz kiadó. Str. Dragalina 23. (4625)

BUTOROZOTT szoba kiadó. (Csendes, tiszta) Str. Kogălniceanu 6. jobbra, em. ajtó 12. (4627)

SZOBA, konyha és egy szoba kiadó. Str. Neagră 19. (4638)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba uccai ablak, központban kiadó. Értekezni 10-12, délután 3-6-ig. Deutsch, Cal. Reg. Ferdinand 37. (4638)

KIADÓ szoba, konyha félemeleten, egy szoba magas szuterinben, valamint raktár és műhelyhelyiség. Str. Anton Pan 6. (4654)

KIADÓ 2 nagy szoba, konyha, veranda Str. Pop Ciceu 22. Megtekinthető 2-4-ig. (4655)

KIADÓ butorozatlan egyszerű udvari szoba, belvárosban. Cim a kiadóban. (4662)

KIADÓ november 1-ére modern 5 szobás lakás. Str. Avram Iancu 14. (4664)

LAKÁS szoba, konyha, kiadó, villany, viz. Str. Oășanu 9. (4666)

KICSI kellemes szoba, konyha kiadó. Érdeklődni: Piața Mihai Viteazul 20. Traffik-kioszk. (4670)

KIADÓ azonnalra Str. Măloasă 15. különbejáratu butorozott szoba fürdőszobával 1-2 személy részére. (4672)

JÓL bevezetett pékség azonnal kiadó. Str. Constantin Brâncoveanu 29. (4673)

EGY urinó lakást kaphat október 1-ére uricsaládnál. Cal. Marechal Foch 43., apartamentul 7. (4674)

LAKÓTÁRSNÓT keresek fürdőszoba használattal. Aurel Vlaicu No. 6. (4675)

TISZTESSÉGES urinót teljes ellátással elfogadok külön villámába, Str. Grigorescu elején. Érdeklődni a Magyar Színház portásánál. (2748)

KÖZPONTBAN modern, különbejáratu uccai szoba, üresen vagy butorozva, fürdőszoba használattal olcsón kiadó. Cim a kiadóban. (4706)

EGYEDÜLÁLLÓ lakótársnót keresek. Str. Cotita 3. Gyárfásné. (4707)

2 szoba, hal komforttal azonnalra kiadó. Str. Elisabeta 39. (4677)

BUTOROZOTT szobák, fürdőszobával kiadók. C. M. Foch 4. cukrászda. (4678)

KIADÓ 4 szobás, összkomfortos lakás november 1-ére. P. M. Viteazul 14. (4688)

KÜLÖNBEJÁRATU, szép nagy parkettes szoba üresen kiadó. Cim a kiadóban. (4689)

KIADÓ 2 szobás uccai lakás, mellékhelyiségekkel nov. 1-ére. Cal. Reg. Ferd. 114. (4693)

SZÉP, egészséges 2 szoba, konyha, speisz 1300-ért kiadó. Str. Dragos Voda 1. (4701)

LAKÁST KERES

KERESEK 3 szobás komfortos lakást Grigorescu 60. számig, vagy a Fântânelel esetleg Ion Ghicaban november 1-ére, vagy azonnalra. Értekezni Str. Tebei 17., apartament 2. (4297)

ELEGÁNSAN butorozott, lehetőleg különbejáratu szobát központban keresek, fürdőszoba használattal. Cimeket azonnal Park Hotelbe kérek. (4694)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek fürdőszoba használattal, lehetőleg központban. Cimeket „1200” jelígre a kiadóba kérek. (4698)

NAPOS lakást keresek 1-2 szoba, P. Unirii, vagy mellette lévő uccákban. Cim a kiadóban. (4710)

Mozi

ROYAL MOZGÓ: Chaplin felesége, Paulette Godard, Douglas Fairbanks jr., Janet Gaynor. 3 világsztár világgilmeje: **Fiatalság.** Minden fiatal és öreg nézze meg, amelyben fontos utmutatást talál a mai helyzet nehéz problémáihoz.

CAPITOL MOZGÓ: A bánatos ucca. Hugó Bettauer remekműve filmen. Fősz.: Dita Parlo, Inkijinnoff és Albert Pre-jean. Csak felnőtteknek.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Két sláger egy helyr: I. Tura, a dzsungel szerelmese. Az évad legnagyobb szines dzsungel filmvilágere. Fősz.: Dorothy Lamour és Ray Milland. II. A M. 24. A titkos kémiszolgálat. Izgalmas kémdráma. Fősz.: Herbert Marchall és Lionel At-wil. III. Híradó. Köv. műsorunk: I. Uraganul. Fősz.: Dorothy Lamour. II. 100 férfi és egy leány. Fősz.: Deanna Durbin.

SELECT MOZGÓ: Általános közkívánatra: **Fehér karnevál** (Jégünnepély). Eddig nem látott ragyogó kiállítású film, tündérien szép korcsolyamutatványokkal. Fősz.: Joan Crawford, James Stewart.

URANIA MOZGÓ: Általános közkívánatra: I. Ritz-fivérek nagysikerű vigjátéka: **A munkanélküliek.** II. Az álarcos kém. Izgalmas kalandfilm. Fősz.: Dick Foran.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda fél 9: **Mütét.** (Tomcsa Sándor vigjátéka, az Erdélyi Helikon és a színház drámapályázatának ezévi győztese. Részben új szereposztásban.)

Csütörtök délután 3: **Jancsi és Juliska.** (Gyermekek daladása zenével, táncokkal és dalokkal. Jancsi: Fényes Alice A többi főszerepekben Beness, Czoppán, Miklóssy, Faluvégi, Rajnai Elli stb. Na gyon olcsó matiné helyekkel. A vasárnapról elmaradt előadás jegyei érvényesek.)

Csütörtök este fél 9: **Iglói diákok.** (Farkas Imre operettje, teljesen új betanulásban, új kiállításban. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Kovács Kató, Kovács György, Ditrói Puskás Béla, Réthely Borovszky, Deésy, Csóka, Lantos, Rajnai Sándor, Örvössy, Szabados, Csengeri Aladar, Bodó, Perényi, Gulácsy, stb. Premier-bérlet 2. szám.)

Péntek fél 9: **Iglói diákok.** (Rendes bérlet 2. szám.)

Szombat este 9: **Iglói diákok.** Vasárnap d. u. 3: **Gyimesi vadvirág** (Olcsó helyárakkal. Magdolna: Krémer Manci.)

Délután 6: **Déryné ifiasszony** (Negyedszer) Este 9: **Iglói diákok** (Negyedszer).

Hirek

NAPTÁR. 1939. Szeptember 27., Szerda.
Róm. kat.: Kozma és Damj. Prot.:
Adalbert. Ort.: Sf. Mart. Calistrat.
Izr.: 14 Tisri.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÖESTÉTI!

KOMOLY OK.

A skóttól csodálkozva kérde egy ismerőse:

— Hogy történt, hogy mégis elvetted a Smith leányt? Hiszen úgy volt, hogy visszamegy a párti.

— Mit csinálhattam volna? Nem akarta visszaadni az értékes jegygyűrűt...

FALUSI PESZTONKA A SZÍNHÁZBAN.

Rózi, a kis falusi szolgáló még sohasem látott színházat. Az asszonya egy vasárnap kimenőt ad neki és Rózi bemegy a városba, a színházba. De Rózi gyanusan korán került haza a városból.

— No, milyen volt a színház? — faggatják otthon.

— Jaj, hát valami csudálatos volt — áradozik. — Láttam egy nagy kék selyemlepedőt telehintve csillagokkal. Ez gyönyörű volt. Aztán felhúzták a csillagos lepedőt, oszt begyűjt egy szép úrnő, meg egy finom ur. Osztt leültek és elkezdtek diskurálni. Hát gondoltam, ilyen szegény cselédnek nem illik kihallgatni, amit az urak beszélnek, — oszt hazagyűttem.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 23-án szombaton reggeltől szeptember 30-án, szombaton reggeltől a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Memorandului-ut, dr. Olariu, Regina Maria-ucca; Minerva, Regele Ferdinand-ut; dr. Rusu, Cipariu-ucca.

— Kedvezően haladnak előre a román-német kereskedelmi tárgyalások. Bucurestiből jelenti a Rador: Azok a tárgyalások, amelyeket a nemzetgazdasági minisztérium folytat annak érdekében, hogy a román-német kereskedelmi és áruforgalomból kiküszöböljék az esetleges akadályokat, kedvező mederben haladnak előre. Közlekedésből eredményesen be is fejeződnek.

— Kik vásárolhatnak Draeger és Auer-féle gázálcákat? Bukarestből jelentik: A légügyi és tengerészetügyi minisztérium hirdményt bocsátott ki, amelyben közlik, hogy azok a polgári személyek, akik nem tartoztak a Monitorul Oficial 1939. évi január 30-án megjelent 30. számában közzölt, 267. sz. rendelet törvény hatálya alá, megvásárolhatják a Draeger és az Auer-típusú gázálcákat és a két gyár képviselőitől. Ezeket a gázálcákat a MAM ellenőrző bélyegzőjével látták el.

— Lebontják a fővárosi Britannia blokk-házat. Bucurestiből jelenti a Rador: Az a hatalmas épülettömb, melyet Britannia néven ismernek a román fővárosban és amely a Protopopescu család tulajdona és a Boulevardul Bratianu sarkán fekszik, — mint ismeretes — néhány évvel ezelőtt tetőtűz következtében súlyosan megrongálódott. A tulajdonosok már többször restauráltatni akarták, de az új építkezést nem eszközölhették, mert a főváros mérnöki hivatala nem adta meg erre az engedélyt. Lebontani viszont azért nem lehetett a hatalmas épülettömböt, mert a kisajátítási ár, illetve a kártérítési összeg tekintetében a tulajdonos és a főváros vezetősége között nem sikerült a megállapodás. Hosszas tárgyalások után most végre mégis megegyeztek az érdekelt felek a kisajátítási összegben s így a Britannia hatalmas épületét közelebbről lebontják. A jelentés nem számol be arról, hogy a Britannia épületének lebontásával felszabadult hatalmas területen közteret, vagy parkot létesítenek-e, vagy pedig új modern épületet emelnek rajta.

Új munkarendet és hivatali beosztást állapított meg Gavril Marinescu tábornok, az új belügyminiszter

(BUCURESTI.) Gavril Marinescu tábornok belügyminiszter szeptember 22-én vette át tárcája vezetését és ezzel egyidejűleg megszűnt az a tevékenysége, amelyet, mint a belügyminisztérium rendőrségi, állambiztonsági és csendőrségi osztályának alminiszterére fejtett ki. A belügyi tárca átvételével kapcsolatosan Gavril Marinescu tábornok közleményt adott ki, amelynek értelmében a tárcaja keretébe tartozó ügyek elintézése a következő rendszer szerint történik: A belügyminisztérium minden munkanapon — kivéve az ünnepeket, — reggel 9 órától déli 1 óráig a belügyminisztérium épületében intézi el a hozzá benyújtott kéréseket és előterjesztéseket. Kivéve a hétfőt, illetve az ünnepnapot követő nap, amikor a hivatalos órák a belügyminisztériumban délután 4 órától 7 óráig tartanak.

Minden munkanapon délután 6 órá-

tól este fél 8 óráig a fővárosi, központi prefektúra hivatalos helyiségében fog tevékenykedni az általános rendészeti és állambiztonsági ügyeket. Az olyan sürgős természetű ügyeket, amelyek az állambiztonságot érintik, azonnal Gavril Marinescu tudomására kell hozni és azokról neki jelentést tenni, bárhol is tartózkodjék, bármely órában és bármely napon a belügyminiszter.

Magánélekt a közönség részére a kihallgatási napok a következők: Kedden, csütörtökön és pénteken déli 12 órától fél 1 óráig, azok részére, akik a belügyminisztérium hatáskörébe tartozó ügyekben kérnek kihallgatást.

Hétfőn délután 12 órától fél 1 óráig és szombaton délután 6 órától 8 óráig azokat fogadja a belügyminiszter, akik a rendőrség és a csendőrség ügyeiben kértek kihallgatást Gavril Marinescu tábornoktól, az új belügyminisztertől.

SELECT MOZGO

Általános közkezdőre csak ma és holnap:

FEHÉR KARNEVÁL

(Jégünnepély). ragyogó kiállítású film, káprázatosan szép koreográfiát tartalmazó. Fősz.: Joan Crawford, James Stewart.

Bartha Ignác dr. magyar képviselő gyászbeszéde Calinescu sírjánál

(BUCURESTI.) Armand Calinescu miniszterelnök temetésén a romániai magyarság képviselőjében gróf Bánffy Miklós szenátor, a Népközösség elnöke, dr. Szász Pál szenátor, dr. Bartha Ignác és Péter János országgyűlési képviselők vettek részt.

A Curtea de Arges-i temetőben dr. Bartha Ignác képviselő a romániai magyarság nevében a következő beszédet mondta el:

Királyi Fenség,
Mélyen tisztelt gyászoló közönség!
„A romániai magyar kisebbség mélyen felháborodva a gyilkos tett miatt, őszinte részvételt hajtja meg a koporsó előtt, — amely körül az egész nemzet sir — a hála zászlóját.
A nagy halott kezdeményezője volt ugyanis a romániai kisebbségek

új alapokon való szervezésének, melynek célja a román nemzet és a kisebbségek közötti megértés.

A nagy halott, a királyi Trón hű tanácsadója és az ország első polgára

— a királyi akarat értelmében — meg tudta érteni a történelmi pillanatot és jószándékkal nyújtotta a kezét a magyar kisebbség felé. Ezzel lehetőség nyílt a harmonikus együttélésre.

Ő elment közülünk, előbb, mielőtt ezt a művet befejezhetné volna. Igérjük, hogy a magunk részéről folytatni befejezni óhajtuk ezt a munkát.

Fájdalomtól eltelve zárjuk le szavainkat: Armand Calinescu neve hallhatatlan. Ezt a nevet a magyarság is megbecsüléssel és tisztelettel fogja megőrizni.

— Házasság. Fogarasy Ica és Ucenic Aurél Nagyenyeden házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— 2500 lejt találtak a kolozsvári autóbuszban. Az 576. számú Rapid autóbuszban a jegyszedő 2500 lej készpénzt talált, amelyet valószínűleg az egyik utas vesztett el. Igazolt tulajdonosa az összeget átveheti a Str. Reg. Carol II. 92. szám alatt Chiorean autóbustársasági pénztárosnál.

— Kémkedésért 7 évi elzárásra ítélték egy híres angol újságíró. Londonból jelenti a Rador: A Reuter jelentése szerint Donald Adams 56 éves közismert angol újságíró 7 évi elzárásra ítélték Németország javára elkövetett kémkedés miatt. Az angol lapok tudósítása szerint Adams rendszeres fizetést kapott a német kém szervezetektől, azért, hogy különböző angol katonai kérdésekről tájékoztassa a németeket.

— Magyarországon havazott. Budapestről jelenti a Dunaposta: Magyarországon szeptember 25-én, hétfőn hajnalban leesett az idei első hó. A magyarországi Kékes-tetőn havazott az idén először.

— Részvétlívratok özöne érkezik a királyi udvarnagyi hivatalhoz és a miniszterelnökségre Armand Calinescu miniszterelnök tragikus halála alkalmából. Bucurestiből jelenti a Rador: II. Károly király Öfelségének udvarnagyi hivatala naponként még mindig tömegével kapja azokat a táviratokat, amelyekben mélyszégyen felháborodásukat fejezik ki a táviratok küldői Armand Calinescu miniszterelnök ellen elkövetett galád orvgyilkosság miatt. Tömegesen kapja a tiltakozó és részvétlívratokat Gheorghe Argesanu tábornok, Románia új miniszterelnöke is elődjének tragikus halálával kapcsolatosan.

— Zeligovszky lengyel tábornok hősi halálát. Kaunasból jelenti a Rador: A Litvániába érkezett Lengyel katonák állítása szerint Zeligovszky lengyel tábornok a szovjet csapatokkal vívott harcokban hősi halált halt. Zeligovszky tábornok volt az, aki az 1920 évben Viltát a litvánoktól elfoglalta.

— Ki lopta el a brassói kereskedő árakat tartalmazó ládáját? Nagyszomból jelentik: Gölle Árpád brassói kereskedő feljelentést tett a rendőrségnek, hogy a legutóbbi országos vásár alkalmával átadott Frank Samu brassói kereskedő barátjának egy ládát, hogy azt szállítsa haza Brassóba. Utközben az áruval megrakott láda elvesztett és ezzel a kereskedőt 15 ezer lej kár érte. Aurel Santinbreanu rendőrtiszt a nyomozás során a ládát megtalálta Marin Stanescu cipésznek Nagy-szebenben a Lebu-ucca 89. szám alatt lévő lakásán. A cipész kihallgatása során azt állította, hogy a ládát a Cibin folyó partján eldobva, gazdátlanul találta. A bonyodalmas ügyben a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

— Kitűnően működik a lengyel menekültek érdekeit védő értékesítő hivatal. Bucurestiből jelentik: A lengyel menekültek érdekében Bucurestiben és Moldovában, valamint Beszarábiában a rendőrprefekturák mellett létesített eladási közvetítő hivatalok eredményesen működnek és a lengyelországi honfoglaló ingó javainak szakszerű értékelésével megkímélik a jobb sorsra érdemes menekülteket a vásárlók kihasználásától.

Megnyilt az Európa-kávéház

STRADA REGINA MARIA NO. 6.
Elsőrendű konyha, figyelmes kiszolgálás. Remek Jazz-zene. Nyitva reggelig.

Szobrot állítanak Armand Calinescu emlékére

(BUCURESTI.) (Rador.) Argesanu Gheorghe tábornok, miniszterelnök elnökletével tegnap minisztertanács volt, amelyen a kormány összes tagjai résztvettek. A miniszterelnök előterjesztésére a minisztertanács elhatározta, hogy emlékszobrot állítanak Armand Calinescunak, akinek hazafias kötelessége teljesítése közben galád módon meggyilkolták. Az emlékmű felállítására dr. Zigre Miklós művészeti és kultuszminiszter kapott megbízást. Végül elhatározta a minisztertanács, hogy külön ügyosztályt létesít a Romániába menekült lengyel alattvalók segélyezésére. A segélyezést azonban szigorúan Románia semlegeségi álláspontjának megfelelően fogják eszközölni.

— Hatszáz százalékkal emelkedett a romániai tengerészeti forgalom. Konstancából jelentik: A román tengerészeti forgalma jelentős mértékben emelkedett. A szeptember eleji forgalommal szemben az utóbbi időben a forgalom 400 százalékkal emelkedett a Földközi-tengeri és 600 százalékkal az Óceánra való forgalomban. A szállítási biztosítási díjtételeket a legutóbbi napokban 3 százalékkal emelték a Földközi-tengeri és 7.5 százalékkal Óceánra való szállításoknál.

— Gyászistentiszteletet tartottak Montrealban Armand Calinescu emlékére. A Rador jelentése szerint Montrealban vasárnap gyászistentiszteletet tartottak a tragikus módon elhunyt Armand Calinescu miniszterelnök lelki üdvéért. A gyászistentiszteleten megjelentek a diplomáciai testület, valamint a katonai, polgári hatóságok összes tagjai. Az összes belga lapok hosszú méltató cikkekben számolnak be Armand Calinescu, Románia tragikus módon elhunyt miniszterelnökének államférfiul és emberi képességeiről és érényéről. A lapok a legnagyobb dicséret és elismerés hangján emlékeznek meg az elhunyt kormányelnökről, akiről megállapítják, hogy a nemzeti szolidaritás és a román egység legteljesebb megteremtője és védelmezője volt. Az egész belga sajtó őszinte részvétellel osztozik abban a mély gyászban, amely váratlanul érte Romániát. Hangsúlyozzák a nemzeti szolidaritás impozáns megnyilatkozását a tragikus esettel kapcsolatosan és kiemelik, hogy az ország és a román nemzet súlyos gyászában őszinte szívvel osztoztak az összes romániai kisebbségek is.

— Németországban közszolgálatra hívták be két női korosztályt. Berlinből jelenti a Rador: A németországi nők két korosztályát, összesen 100 ezer nőt tényleges szolgálatra hívták be, a legutóbbi két napon, hogy megkezdjék a nők részére előírt közszolgálatot. Külön táborot létesítettek, amelyben 60 ezer leány tevékenykedik, akik a mező munkái és a falusi háztartások vezetésének elvégzésében segítőkészek.

— Megszilárdult a belföldi gabonapiac. Bucurestiből jelentik: A romániai gabonapiacra újlag és lényegesen emelkedtek az árak, úgy a rövid lejáratú hataridő üzleteknél, mint az azonnali szállításoknál. Szakkörökben a gabona árak további emelkedésére számítanak, de a külföld részéről állandóan fokozódik a kereslet a romániai gabona felé iránt.

— A francia Munkásszövetség megszaktotta kapcsolatait a kommunistákkal. Párisból jelenti a Rador: Az általános Munkásszövetség vezetősége nagy többséggel elfogadta a szövetségi irodának azt a javaslatát, hogy szakítson meg minden érintkezést és kapcsolatot a Munkásszövetség kommunizmusát valló vezetőivel.

LEGUJABB

Nyilvánosságra hozták a módosított amerikai semlegeségi törvénytervezet szövegét

Hollandia tiltakozott Berlinben semlegeségének megsértése miatt — A török külügyminiszter megérkezett Oroszországba

(WASHINGTON.) (Rador.) Pittmann szenátor, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke ma nyilvánosságra hozta az amerikai semlegeségi törvény módosítására vonatkozó javaslatot, amely többek között a következőket tartalmazza:

a) Amerikai hajók nem kaphatnak engedélyt arra, hogy akár személyeket, akár pedig árut szállítsanak a hadviselő államoknak. A rendelkezés ellen elkövetett vétségeket maximálisan 5 évi elzárással és 50 ezer dollár pénzbírsággal sújtják.

b) Azok a hadviselő felek, amelyek az Északamerikai Egyesült Államokban árut vásárolnak, az árut birtokukba kell vegyék még azoknak elszállítása előtt.

c) Az amerikai köztársaság elnöke jelöli ki azokat a hadi területeket, amelyekre amerikai állampolgároknak vagy hajóknak tilos behatolni.

d) A Vöröskereszt Egyesület személyzete és hajói mentesek az amerikai hajókra vonatkozó korlátozási tilalom alól.

e) A hadviselő államok nem adhatják el Amerikának értékeiket.

f) Az Északamerikai Egyesült Államokban tilos a hadviselő felek bármelyike részére alapokat gyűjteni.

g) Az amerikai köztársaság elnöke felhatalmazást kap, hogy különleges megszorító intézkedéseket léptethessen életbe az amerikai kikötőknek a hadviselő felek hajói vagy tengeralattjárói részéről történő használata tekintetében.

A tervezet magában foglalja Roosevelt elnöknek azt a kérését is, hogy az embargó tilalmat a fegyverszállításokra vonatkozólag felfüggeszék, de ennek a megszüvegezése olyan, amely az amerikai köztársaság elnökének hatáskörét ebben a vonatkozásban szűkebb keretek közé szorítja.

AZ EGYIPTOMI TRÓNÖRÖKÖS A KÁIROI OLASZ KÖVETSÉGEN

(KAIRÓ.) (Rador.) Mohamed herceg, az egyiptomi trón örökös látogatást tett az olasz követségen. Az egyiptomi trónörökös hosszas és szíves megbeszélést folytatott Olaszország kairói meghatalmazott miniszterével.

HAZAVITTÉK FRITSCH TÁBOR NOK HOLTTESTÉT

(BERLIN.) (Rador.) A lengyelországi hadszíntéren hősi halált halt von Fritsch tábornok holttestét hétfőn este Danzigből Stettin vasúti pályaudvarára szállította a halottasvonat. Stettinből nagy katonai pompával a berlini főhadiseregparancsnokságra szállítják az elhunyt tábornokot.

NÉMET JELENTÉS NYOLC FRANCIA REPÜLŐGÉP LELÖVÉSÉRŐL

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német távirati iroda a következő részleteket jelenti arról a nyolc ellenséges repülőgépről, amelynek lelovásáról a német főhadiszállás jelentése is megemlékezik. Ezeket a gépeket Friedrichshafen felett lőtték le, még mielőtt bombákat dobhattak volna le és semmiféle kárt nem okozhattak német földön. A gépekről megállapítást nyert, hogy Svájc felett jöttek át német területre.

HIVATALOS FRANCIA JELENTÉS

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás szeptember 25-éről a következő jelentést közli:

„A Saartól keletre előnyomuló gyalogsági osztagaink tevékenységet fejtettek ki. Ezen a környéken az ellenség részéről élénk tűzérési tevékenység volt megállapítható. A szeptember 24-én a mi arcvonalunknál lefolyt légi ütközetben vadászpilótáink két ízben is összeütköztek az ellenséges repülőgéppel, amely számbelileg a miénknél erősebb volt. Sok ellenséges vadászpilótát lelőttünk, ezek közül kettő a mi területünkön zuhant le.”

HOLLAND TILTAKOZÁS BERLINBEN

(HÁGA.) (Rador.) A holland kormány megbízta berlini követét, hogy tiltakozzék a német kormányról azért, mert a szeptember 24-iki vasárnapon német repülőgépek haladt át Hollandia területe felett.

A török külügyminiszter Oroszországban

(MOSZKVA.) (Rador.) Saracsoglu török külügyminiszter tegnap este fél 10 órakor megérkezett Kievbé, ahol Potemkin, a külügyi népbiztosság első albiztosa fogadta és üdvözölte, továbbá Sugorov tábornok, Moszkva parancsnoka és a Balkán-államok moszkvai meghatalmazott miniszterei.

HITLER TÁVIRATA TISOHOZ

(POZSONY.) (Rador.) A DNB jelentése szerint Hitler vezér és kancellár a következő táviratot intézte Tiso szlovák miniszterelnökhöz: „A lengyelországi hadműveletek befejezése alkalmából köszönöm a szlovák népek és hadseregnek határozott magatartását és fegyverbarátságát. Legyen meggyőződve, hogy a német nép és a német kormány megfelelően értékelni tudja ezt a magatartást.”

AZ ELSŐ ANGOL VESZTESÉGLISTÁK

(LONDON.) (Rador.) A légügyi minisztérium tegnap este két veszteséglistát közölt a halottokról és a sebesültekről. Az egyik névsorban három halott szerepel, egy eltűnt, akiről azonban alapos a feltevés, hogy szintén halott és 20 sebesült. A 24 egyén közül kettő tiszt.

„HIÁBAVALÓ VOLT...”

(LONDON.) (Rador.) Az angol tájékoztató minisztérium fordításban közli annak a röpiratnak szövegét, amelyet az angol repülők német területen ledobtak.

„Vegyétek tudomásul, hogy mind az a német vér, amelyet a lengyelországi hadműveletek során kiontottatok a kormányotok részéről táplált abban a reményben, hogy a háború gyors lefolyású lesz, hiábavaló volt az angol kormány határozata következtében, amelyben hároméves háborúra készült fel. A nyugati hadszíntéren az angol hadsereg már egyesült a francia szövetségével. A francia-angol hadiflotta megtisztította az óceánokat, a tengereket a német kereskedelmi hajóktól. Minden éjszaka angol repülőgépek repülnek el Németország belső területei felett.

MENNYI A NÉMETEK VESZTESÉGE

(BERLIN.) (Rador.) A DNB közli a Berliner Börsenzeitung cikkét, amely szerint azok az angol-francia jelentések, mintha Németország 400, vagy 600 repülőgépet és 150 ezer embert veszített volna el a lengyel hadműve-

FRANCIA CÁFOLAT

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati iroda jelentése szerint szeptember 24-én a németek nem nyolc francia repülőgépet lőttek le — amint azt a német jelentés hangsúlyozza — hanem mindössze csak kettőt. Ezek közül is egyiknek a pilótája ejtőernyővel leereszkedett és visszatért csapategységéhez. Annak a két német repülőgépnek, amelyek francia területen voltak kénytelenek leszállani, pilótái francia fogságba estek.

FRITSCH TÁBOR NOK TEMETÉSE

(BERLIN.) (Rador.) A lengyelországi hadszíntéren hősi halált halt von Fritsch tábornokot ma, kedden nagy katonai pompával az Unter den Linden emelt tisztelet emlékmű elől temették el. Brauschitsch tábornok, a német hadsereg főparancsnoka mondott gyászbeszédet a temetésen, méltatva az elhunyt tábornok kiváló katonai érdemeit és hősiességét.

UJ SZLOVÁK ÁLLAMPOLGÁRSÁGI TÖRVÉNY

Pozsonyból jelenti a Rador: A szlovák parlament új állampolgársági törvényt szavazott meg. Mindazok, akik szlovák területről származnak és akik az 1918. évi október 30-ika óta ezen a területen laknak, valamint azok is, akik az 1939. évi március 14-ike előtt elnyerték a szlovák állampolgárságot, és a köztisztviselők teljesjogu szlovák állampolgároknak ismertetnek el.

met katonaság nagy lelkesedéssel üdvözölte.

LENGYEL CÁFOLAT

(LONDON.) (Rador.) A lengyel távirati iroda hivatalosan cáfolja, hogy Moscicki köztársasági elnök lemondott volna előde, Paderevsky javára.

A DELAMERIKAI ÁLLAMOK ÁLLÁSPONTJA

(PANAMA.) (Dunaposta.) Waller, a délamerikai államok küldöttségének vezetője a panamerikai kongresszuson leszögezte azt az álláspontját, hogy az összes amerikai államoknak latba kell vetniük minden erejüket, hogy az új földrész teljességgel mentesüljön minden hadművelleti veszélytől. Az amerikai államok árucseréjét, szabadtengeri kereskedelmi forgalmát minden körülmények között biztosítani kell. Kérte egyben, hogy megfelelő pénzügyi támogatást juttassanak a déli és középamerikai államoknak a munkanélküliség csökkentésére és a termelés fokozására érdekében. Elengedhetetlen minősítette az amerikai államok teljes politikai függetlenségének további fenntartását és a 21 amerikai állam részére a teljes szabad kereskedelemhez való joga csorbíthatatlan megőrzését.

Garay, egy másik amerikai állam küldötte, rámutatott arra, hogy az európai háború Amerika érdekeit is veszélyezteti és azért az amerikai államok részére egységes álláspont elfoglalását tartja szükségesnek.

600 FOGOLY

(BERLIN.) (Dunaposta.) A Stefani olasz sajtóiroda jelentése szerint a német fogságba került lengyel hadifoglyok száma már eddig meghaladja a 600 ezret.

(RÓMA.) (Dunaposta.) Az összes olasz lapok nagy elégtétellel állapítják meg, hogy Mussolini legutóbbi beszéde élénk visszhangot keltett nemcsak Németországban, ahol egyöntetűen helyeslik a Duce álláspontját, hanem Angliában és Franciaországban is. Az angol lapok szerint a Duce beszéde nagy figyelmet keltett, különösen Franciaországban, ahol általánosságban helyeslik Musolini magatartását és a béke megmentésére irányuló törekvéseit. A lapok ezek után felvetik azt a kérdést, van-e komoly célja annak, hogy Franciaország, amely 20 évvel ezelőtt ifjúságának színe-javát áldozta fel a világháborúban, most újabb sulyos véráldozatot hozzon? A Messagero szerint Angliában is mély benyomást keltettek a Duce szavai, ha nem is sikerült Anglia eddigi merev magatartását teljes mértékben megváltoztatni. A Daily Mail szerint a Duce szavai után is élénk figyelemmel kell kísérni Németország és a Szovjet Unió további célkitűzéseit.

Ellopták a csomagoltvált

Citron Arthur tordai lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy Kolozsváron ellopták tőle 5000 lej értékű csomagját. A rendőrség a bevezetett nyomozás során letartóztatta a tettest Fodorean Vasile Vanatori-ucca 4. sz. alatt lakó napszámos személyében, akinél az ellopott csomagot meg is találták. Kihallgatása után átadják az ügyészségnek.

— HIVATALOS KÜZLEMÉNY.

A kolozsvári rendőrkészúra tudomására hozza az összes ló-, szekér- és hámtulajdonosoknak, hogy lovaikkal, szekerekkel és hámjaukkal együtt sürgősen jelentkezzenek a városi sporttelepen működő rekviráló bizottság előtt naponként reggel 8 órától délután 4 óráig. A jelentkezésnek az a célja, hogy felmentési bizonyítványt kapjanak, vagy igazoló iratot arról, hogy már egyszer jelentkeztek a rekviráló bizottság előtt. Mindazokat, akik nem jelennek meg és a jövőben nem rendelkeznek az igazoló iratokkal, a rekvirálási törvény értelmében a katonai törvényszék elé állítják, amely szigorúan megbünteti őket. Nyomatékosan felhívjuk tehát az összes érdekeltek figyelmét, hogy akár jelentkeztek már, akár nem, feltétlenül jelentkezniük kell.